

20080416

Kaakkois-Suomen tiepiiri

Pyhtään liikenneturvallisuus- suunnitelman päivitys

TIEHALLINTO
VÄGFÖRVALTNINGEN

08 TIEH/KaS / liiketurv.

Pyhtään liikenneturvallisuus- suunnitelman päivitys

Kannen kuva: Sito Oy

TIEH 1000190-08

Verkkojulkaisu

TIEH 1000190-v-08

Painokotka Oy
Kotka 2008

Julkaisua saatavana:
kaakkois-suomen.tiepiiri@tiehallinto.fi
Faksi 0204 22 6255
Puhelinvaihte 0204 22 11

TIEHALLINTO
Kaakkois-Suomen tiepiiri
Kauppiamiehenkatu 4
45100 KOUVOLA
Puhelinvaihte 0204 22 11

Asiasanat: liikenneturvallisuus, suunnitelmat, liikenneonnettomuudet, onnettomuuskustannukset, Kaakkois-Suomen tiepiiri

Aiheluokka: 80

TIIVISTELMÄ

Pyhtään liikenneturvallisuussuunnitelman päivityksen tavoitteena on suunnitella Pyhtään liikenneturvallisuustoimet ja kunnan liikenneturvallisuustyö seuraavien viiden vuoden ajaksi ja saattaa ajan tasalle Pyhtään liikenneturvallisuustyö muiden seutukunnan kuntien kanssa. Seuraava Pyhtään liikenneturvallisuussuunnitelma voidaan tehdä seudullisena muiden kuntien liikenneturvallisuussuunnitelmien päivityksen kanssa. Pyhtään liikenneturvallisuussuunnitelman päivitys koostuu liikenneympäristön parantamissuunnitelmasta sekä liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelmasta. Liikenneympäristön parantamissuunnitelman tavoitteena oli selvittää liikenneturvallisuuden ongelmakohteet Pyhtään alueella, suunnitella parantamistoimenpiteet ja laatia toimenpiteiden alustava toteuttamisohjelma. Liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelman tavoitteena oli saada aikaan eri hallintokunnille tarkoitetut koulutus-, valistus- ja tiedotussuunnitelmat sekä lisätä kunnan henkilökunnan ja päätöksentekijöiden liikenneturvallisuustietämystä.

Pyhtään alueen liikenneturvallisuusongelmien kartoittamiseksi toteutettiin liikenneturvallisuuskysely kuntalaisille. Pyhtään kunnan alueella tapahtuneet onnettomuudet analysoitiin vuosilta 2002–2006. Tiepiiriin ja Pyhtään kunnalle tulleet liikenneturvallisuutta koskevat aloitteet ja palautteet käytiin läpi.

Pyhtään kunnan alueen maanteillä tapahtui vuosina 2002–2006 yhteensä 172 liikenneonnettomuutta eli keskimäärin noin 34,4 onnettomuutta/vuosi. Henkilövahinko-onnettomuuksia oli samana aikana yhteensä 37, eli keskimäärin noin 7,4 onnettomuutta/vuosi. Onnettomuudet painottuivat valtatielle 7. Kaava- ja yksityisteillä onnettomuuksia tapahtui vastaavana aikana 28, eli keskimäärin 5,6 onnettomuutta/vuosi.

Hieman yli puolet liikenneturvallisuuskyselyyn vastanneista pitää liikenneturvallisuustilannetta Pyhtäällä hyvänä tai tyydyttävänä. Mutta noin kahdeksankymmentä prosenttia vastaajista kokee liikenneturvallisuustilanteen heikentyneen viimeisen kolmen vuoden aikana. Suurimmiksi liikenneturvallisuusongelmiksi Pyhtäällä koetaan raskas liikenne, ylinopeudet, poliisivalvonnan puute sekä hirvieläimet. Yli puolet vastaajista kokee ongelmiksi myös heikon valaistuksen ja alkoholin tai huumeiden käytön liikenteessä. Ongelmallisimpia kohteita kyselyn mukaan ovat valtatie 7 ja sen liittymät, etenkin motellin risteys eli valtatie 7 ja Huutjärventien liittymä. Lisäksi ongelmallisiksi koetaan Purolantie, Lökörentie sekä Kirkonkylässä Pyhtääntien ja Pappilantien liittymä.

Toimenpiteiden suunnittelussa keskityttiin onnettomuuksien, kyselyjen ja ohjausryhmässä esiin tulleiden asioiden perusteella ongelmallisimpiin kohteisiin, kuten liittymiin ja kevyen liikenteen ongelmakohteisiin.

Liikenneympäristön parantamiseksi tehtiin esitykset 48 toimenpiteestä, jotka sisältävät rakenteellisia ja liikenteen ohjauksen toimenpiteitä. Rakenteellisia toimenpiteitä ovat mm. liittymien parantaminen, tie- ja katujärjestelyiden parantaminen, kevyen liikenteen väylien rakentaminen, liittymänäkemien raivaukset ja tievalaistuksen rakentaminen. Liikenteen ohjauksen toimenpiteinä esitettiin mm. nopeusrajoitusten muutoksia ja ajoratamerkintöjä. Lisäksi esitettiin kunnossapitoon liittyviä toimenpiteitä.

Liikenneturvallisuustyön organisointia varten Pyhtään kuntaan perustettiin liikenneturvallisuustyöryhmä. Työn aikana kunnan hallintokuntien edustajat kokoontuivat kaksi kertaa ideoimaan ja suunnittelemaan kunnan hallintokuntien toimintasuunnitelmia. Pyhtään hallintokuntien omat toimenpiteet lähivuosien liikenneturvallisuustyössä suunniteltiin siten, että kunkin hallintokunnan kohderyhmät, niille suunnitellut toimenpiteet, vastuuhenkilöt tai -tahot sekä toteuttamisajankohdat kirjattiin ylös toimenpidetaulukoihin. Taulukoihin kirjattiin myös seurantasarake, johon merkitään vuosittain toteutetut toimenpiteet. Nämä taulukot toimitettiin sähköisessä muodossa hallintokuntien käyttöön ja niihin on tarkoitus kirjata seurantamerkinnot sekä tarvittavat muutokset seuraavan vuoden toimintaan.

Toteuttamisohjelmaan sisältyvien hankkeiden kustannusarvio on yhteensä noin 4,6 M€. Näistä Kaakkois-Suomen tiepiirin vastuulla olevien hankkeiden kustannukset ovat yhteensä noin 4,2 M€ (noin 91 % kokonaiskustannuksista) ja kunnan vastuulla olevat hankkeet yhteensä noin 0,41 M€ (noin 9 %). Maanteille esitettyjen toimenpiteiden arvioidaan vähentävän noin 0,62 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta vuodessa. Onnettomuuskustannusten yhteiskuntataloudelliseksi säästöiksi on arvioitu hieman alle 300.000 € vuodessa. Tämän lisäksi katuverkolle tehtävistä toimenpiteistä saadaan kustannussäästöjä.

Liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttamisella on paljon välittömiä ja välillisiä vaikutuksia, joille tulee antaa riittävä painoarvo toimenpiteitä toteutettaessa. Liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelman vaikutukset realisoituvat pitkällä aikajänteellä liikenneasenteiden muutoksena ja edelleen onnettomuusvähenemänä, onnettomuusriskin pienenemisenä sekä kunnalle kohdistuvien kustannusten vähenemisenä. Liikenneturvallisuuden parantaminen lisää myös kuntalaisten viihtyvyyttä sekä liikenne- että asuinympäristössään. Liikenneturvallisuuden korostaminen kunnan toiminnassa sekä päättäjien vahva sitoutuminen liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttamiseen lisäävät arvostusta ja kunnan imagoa asukkaiden keskuudessa.

Kokonaisvaltainen, järjestelmällinen liikenneturvallisuustyö voi toimia tehokkaasti vain, mikäli kunnassa on työn lähtökohtana yhteinen tahtotila liikenneturvallisuustyön kehittämisestä. Tämän vuoksi erityisen tärkeää on päättäjien sitoutuminen suunnitelman toteuttamiseen ja toteutumisen seurantaan.

ALKUSANAT

Liikenneturvallisuussuunnitelman päivitys laadittiin Pyhtään kunnan, Kaakkois-Suomen tiepiirin ja Liikenneturvan yhteistyönä. Suunnitelma sisältää liikenneympäristön parantamissuunnitelman sekä liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelman. Suunnitelman laatimista ohjanneisiin liikenneturvallisuustyöryhmään ja ohjausryhmään kuuluivat seuraavat henkilöt:

Jussi Pitkälahti	Kaakkois-Suomen tiepiiri
Ossi Lavonen	Kaakkois-Suomen tiepiiri
Pekka Eurasto	Pyhtään kunta, 29.2.2008 asti
Nina Aro	Pyhtään kunta, 1.3.2008 alkaen
Jukka Nieminen	Pyhtään kunta
Pirjo Kopra	Pyhtään kunta
Tiina Rosberg	Pyhtään kunta
Terttu Franssila	Pyhtään kunta
Anna-Maija Hinkkanen	Liikenneturva
Petri Montonen	Kotkan kihlakunnan poliisilaitos

Suunnitelman laati Kaakkois-Suomen tiepiirin ja Pyhtään kunnan toimeksiannosta Sito Oy, jossa työstä vastasi projektipäällikkö DI Maija Krankka.

Kouvolassa huhtikuussa 2008

Tiehallinto

Kaakkois-Suomen tiepiiri

Pyhtään kunta

Liikenneturva

SISÄLTÖ

1	SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	9
1.1	Suunnittelualue ja maankäyttö	9
1.2	Elinkeinorakenne ja työssäkäynti	9
1.3	Kaavoitus	10
1.4	Nykyinen tie- ja katuverkko sekä liikenne	11
1.4.1	Tie- ja katuverkko	11
1.4.2	Liikennemäärät	11
1.4.3	Tievalaistus	13
1.4.4	Kevyen liikenteen väylät	13
1.4.5	Nopeusrajoitukset	14
1.5	Aikaisemmat suunnitelmat	14
2	LIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA	15
2.1	Liikenneonnettomuudet	15
2.1.1	Pyhtään alueen maanteillä tapahtuneet onnettomuudet	15
2.1.2	Kaavateillä ja yksityisteillä tapahtuneet onnettomuudet	19
2.2	Liikenneturvallisuuskysely	20
2.3	Liikenneturvallisuustyö	26
3	LIKENNETURVALLISUUSTAVOITTEET	27
3.1	Onnettomuuksien vähentämistavoitteet	27
3.2	Toiminnalliset tavoitteet	28
4	ONGELMAKOHTTEET JA LIIKENNEYMPÄRISTÖN PARANTAMISTOIMENPITEET	30
4.1	Suunnittelun lähtökohdat	30
4.2	Valvonta	30
4.3	Kunnossapito	30
5	LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA	32
5.1	Liikenneturvallisuustyöryhmä	32
5.2	Ryhmän toimintamalli	32
5.3	Toimintasuunnitelmat	33
5.3.1	Yleishallinto	33
5.3.2	Tekninen toimi	33
5.3.3	Sivistystoimi	34
5.3.4	Sosiaali- ja terveystoimi	35
5.4	Yhteistyökumppanit	36
5.5	Liikenneturvallisuustyön seuranta	37
6	TOTEUTTAMISOHJELMA JA VAIKUTUKSET	38
6.1	Kustannukset ja kiireellisyys	38
6.2	Toimenpiteiden vaikutukset	38

7	JATKOTOIMENPITEET	40
7.1	Suunnitelman käsittely	40
7.2	Jatkosuunnittelu	40
7.3	Seuranta	40
	LIITTEET	43

1 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

1.1 Suunnittelualue ja maankäyttö

Pyhtään kunta sijaitsee eteläisessä Kymenlaaksossa Etelä-Suomen läänissä. Pyhtäälle pääsee niin lännestä kuin idästäkin päin valtatie 7 käyttäen. Valtatie on merkittävä, erittäin runsasliikenteinen liikenneväylä, joka kulkee Pyhtään kunnan lävitse. Pohjoisesta kuntaan pääsee yhdysteitä 3562 ja 14537. Pyhtään on matkaa Kotkaan 10 - 20 km, Loviisaan 30 km ja Kouvolaan 60 km. Pyhtäältä lähimmälle lentokentälle Helsinki - Vantaalle on 120 km. Lähin rautatieasema on Kotkassa. Suomenlahti ja Kymijoki haaroineen ovat merkittävät vesistöt kunnan alueella.

Pyhtään maapinta-ala on noin 290 km², merialuetta on noin 450 km² ja sisävesialueita 9 km². Pyhtäällä asui (vuoden 2006 lopussa) noin 5150 henkilöä. Ennusteen mukaan asukasmäärä kasvaa vuoteen 2030 mennessä noin 800 henkilöllä. Suurin osa pyhtääläistä asuu taajamassa; Kirkonkylän ja Siltakylän taajamissa.

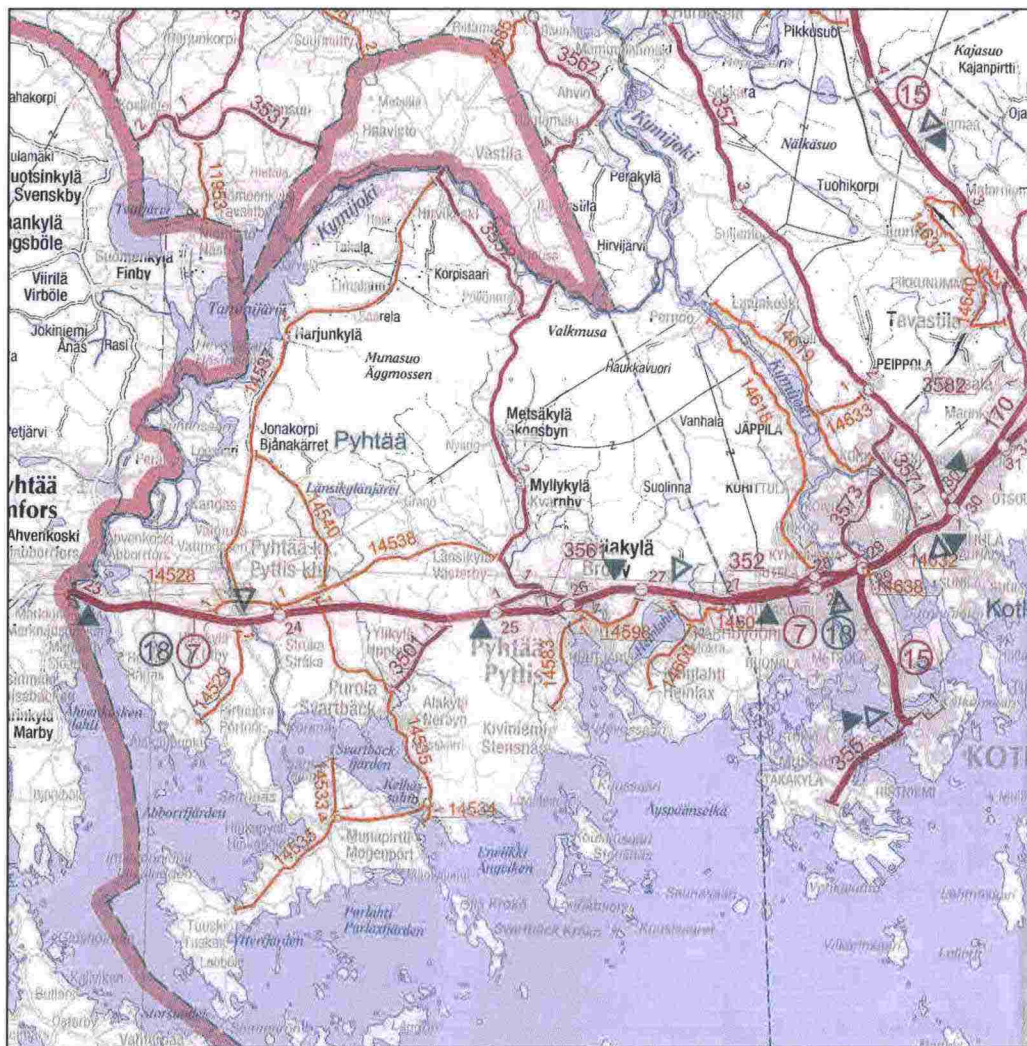
Pyhtään kunnan muita pieniä asutuskeskittymiä ovat Purola, Myllykylä, Heinlahti, Länsikylä ja Hirvikoski. Lähin suurempi kaupunki on Kotka, joka on myös Pyhtään naapurikunta. Muita Pyhtään naapurikuntia ovat Ruotsinpyhtää, Elimäki ja Anjalankoski. Paikallisesti ja seudullisesti merkittävin tie on Pyhtään läpi kulkeva valtatie 7. (Kuva 1).

Kunnassa on neljä perusopetusta antavaa koulua, joista alakouluja ovat Hirvikosken koulu ja Suur-Ahvenkosken koulu ja Purolassa Pyttis Svenska skolan. Huutjärven koulu on myös ainoa kunnan yläkoulu. Toisen asteen koulutusta ei kunnassa ole. Alakoulujen yhteydessä on 3 esikoulua. Alakouluissa oppilaita on esiopetus mukaan lukien noin 410 ja yläkoulussa noin 185.

1.2 Elinkeinorakenne ja työssäkäynti

Pyhtääläiset saavat toimeentulonsa pääasiassa palveluelinkeinoista (59 prosenttia) sekä teollisuus- ja rakennustoiminnasta (29 prosenttia). Maa- ja metsätalous työllistää vain 12 prosenttia kuntalaisista. Merkittävä erityispiirre pyhtääläisten työllistymisessä on, että kunnan työpaikkaomavaraisuusaste on vain noin 51 prosenttia. Suuri osa, lähes 1000 henkilöä, pyhtääläisistä käykin päivittäin työssä naapurikaupungissa Kotkassa. Kunnan työttömyysaste vuoden 2006 lopussa oli 8,7 prosenttia.

Pyhtään suurimmat yksityiset työllistäjät ovat Pyroll Oy, joka työllistää noin 70 henkilöä ja Rakennustoimisto Insinööri- ja Oy, 25 henkilöä. Julkisen sektorin suurin työllistäjä Pyhtään kunta työllistää noin 230 henkilöä.

Kuva 1. Pyhtään liikenteellinen asema.

1.3 Kaavoitus

Yleiskaavat

Pyhtään kunnan alueita koskevat yleiskaavat ovat:

- Keskustaajaman osayleiskaava
- Kirkonseudun osayleiskaava
- Kaunissaaren osayleiskaava
- Kymijoen länsihaarojen osayleiskaava
- Rannikon ja saariston osayleiskaava
- Heinlahden osayleiskaava.

Kirkonkylän osayleiskaava on parhaillaan ehdotusvaiheessa.

Asemakaavat

Pyhtään kunnassa on laadittu asemakaavat keskustaajamaan, kirkonkylään ja Kaunissaaren eteläosaan. Kokonaisasemakaavoihin voi tutustua kunnanvirastolla. Uusimmat merkittävimmät kaavamuutokset ovat Sammalmetsän asemakaava ja Harabackan asemakaava.

Rantakaavat ja ranta-asemakaavat

Munapirtin etelärannikolle ollaan parhaillaan tekemässä matkailun Master-Plans-suunnitelmaa, jonka pohjalta tullaan laatimaan yleiskaava ja asemakaava.

1.4 Nykyinen tie- ja katuverkko sekä liikenne

1.4.1 Tie- ja katuverkko

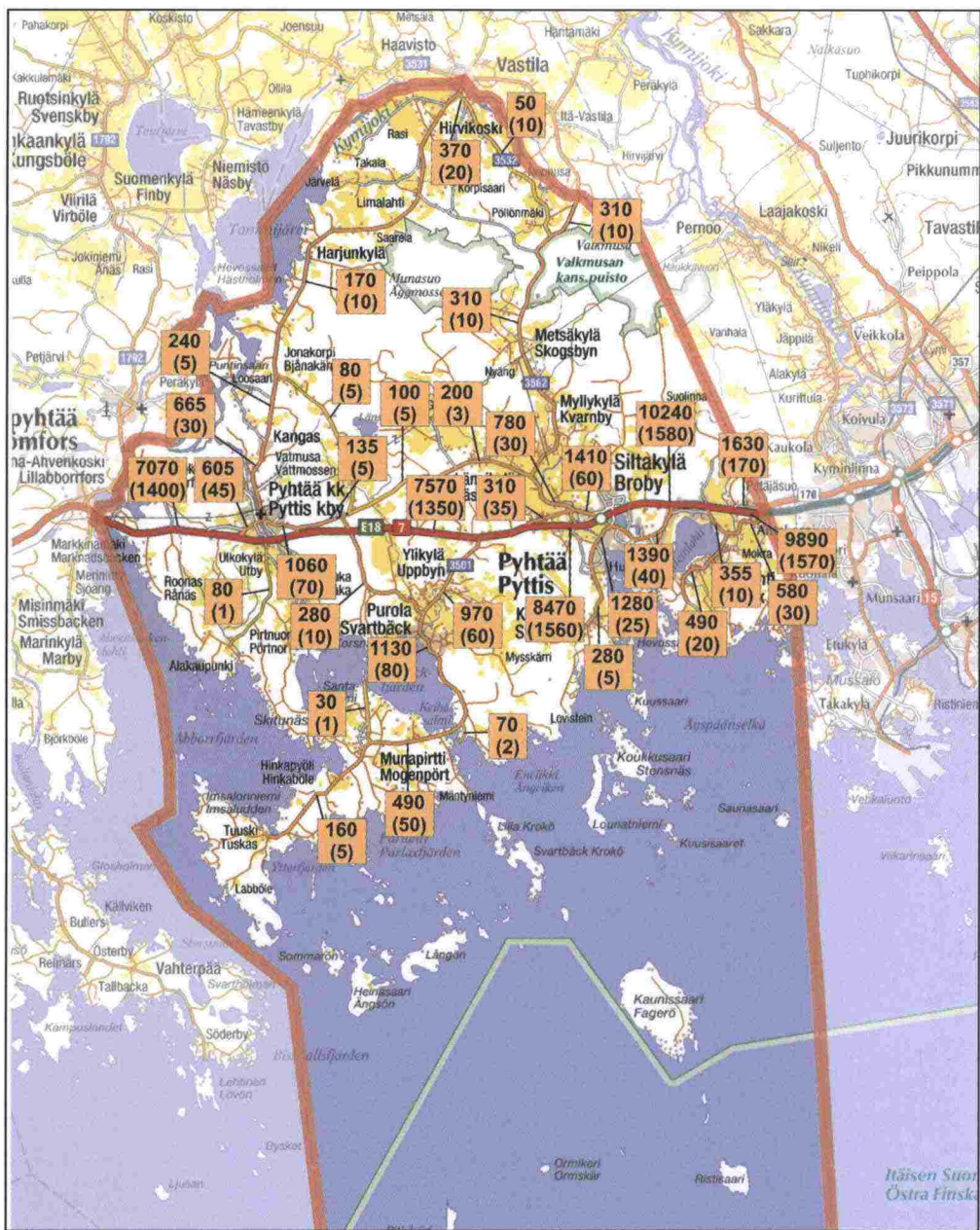
Suunnittelualueella on maanteitä yhteensä noin 112 km, joista valtatietä on noin 21 km ja yhdysteitä noin 91 km. Kantateitä suunnittelualueella ei ole. Maantieverkon lisäksi katu- ja yksityistieverkko muodostaa osan kunnan liikenneväylästä.

Pyhtään tieverkon kannalta tärkeimmät maantiet ovat valtatie 7, maantie 3562 ja yhdystiet 3561 ja 14537. Pyhtään kirkonkylän keskustan pääväylä on yhdystie 14538 (Pyhtääntie) ja Siltakylän taajaman pääväylä yhdystie 14598 (Huutjärventie). Purolaan johtavat yhdystiet 3501 (Purolantie) sekä yhdystie 14535 (Kirkkotie), Heinlahteen yhdystie 14600 (Heinlahdentie) ja Kiviniemeen yhdystie 14583 (Kiviniementie).

1.4.2 Liikennemäärät

Valtatien liikennemäärä on Pyhtään kohdalla noin 7000 – 10000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Raskaan liikenteen osuus liikennemäärästä on merkittävä eli lähes 20 %. Yhdysteiden liikennemäärät vaihtelevat 250 – 1100 ajoneuvoa vuorokaudessa. Siltakyläntien itäosan liikennemäärä on suurin yhdysteiden liikennemäärästä, yli 1400 ajoneuvoa vuorokaudessa. Pyhtääntien itäosassa liikennettä on reilu 1000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Raskaan liikenteen osuus yhdysteillä on noin 7 %.

Pyhtään maanteiden liikennemäärät on esitetty kuvassa 2. Liikennemäärätiedot ovat vuodelta 2006.

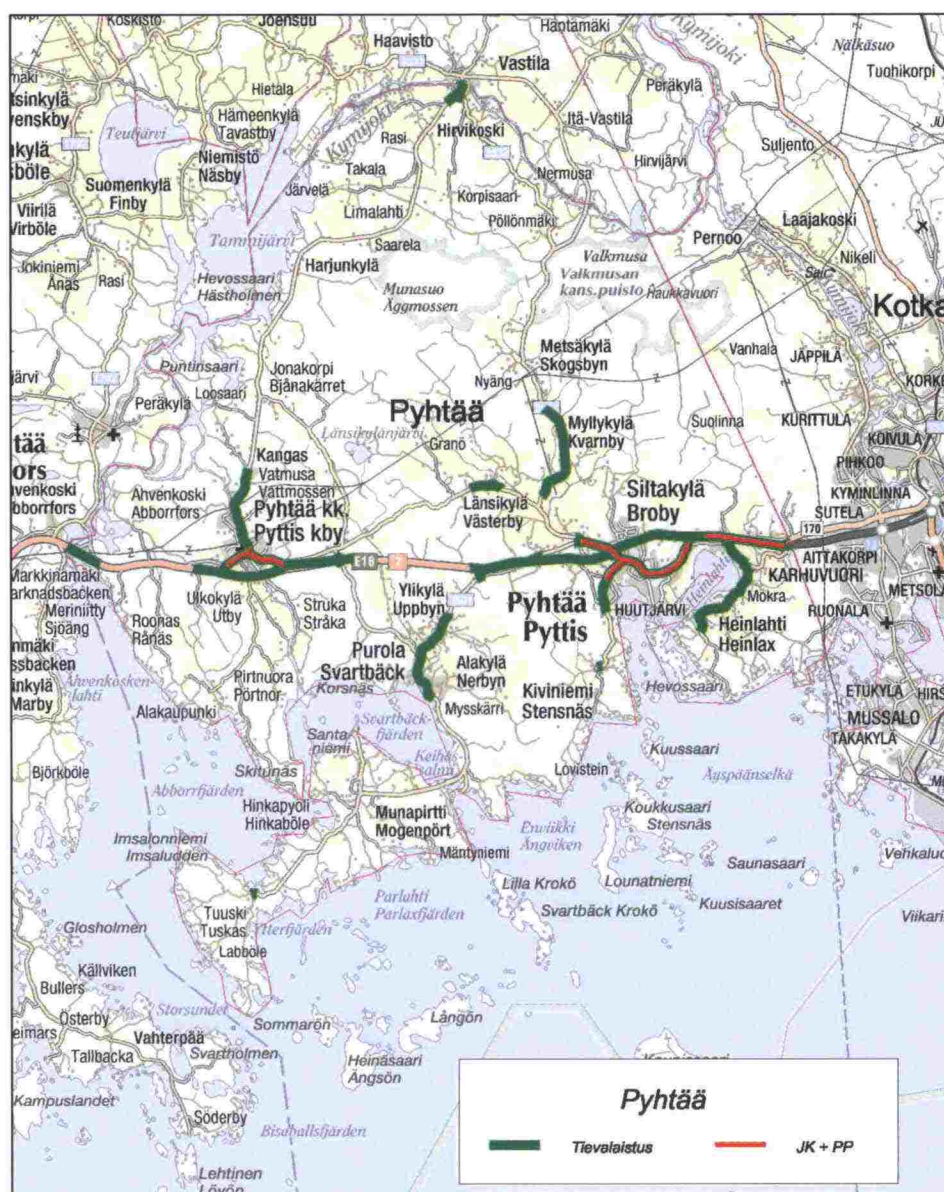
Kuva 2. Pyhtään maanteiden keskimääräiset vuorokausiliikennemäärät (KVL 2006).

1.4.3 Tievalaistus

Pyhtään alueella valaistuja maanteita on yhteensä 40,9 km. Maanteillä valaistus on valtiatiellä 7 Pyhtääntien liittymässä, sekä Purolantien liittymästä itään Kotkan rajalle asti. Yhdysteillä valaistus on Kirkonkylän ja Siltakylän taajamissa sekä Purolassa, Myllykylässä, Heinlahdessa ja Hirvikoskella. Maanteiden valaistusta on Pyhtään kunnan alueella yhteensä 29 km. (Kuva 3).

1.4.4 Kevyen liikenteen väylät

Kevyen liikenteen väyliä on valtatie varressa Heinlahdentien liittymästä itään Kotkan rajalle asti. Yhdysteillä kevyen liikenteen väyliä on Pyhtääntiellä Kirkonkylässä ja Siltakyläntiellä Siltakylän taajamassa. Maanteiden varrella olevien kevyen liikenteen väylien yhteispituus on Pyhtäällä 8,8 km. (Kuva 3)

Kuva 3. Pyhtään alueen maanteiden nykyinen valaistus ja kevyen liikenteen väylät.

1.4.5 Nopeusrajoitukset

Valtatiellä 7 on muuttuvien nopeusrajoitusten järjestelmä, nopeusrajoitus vaihtelee 60 ja 100 km/h välillä. Siltakylän kohdalla on pistekohtainen 60 km/h. Yhdysteiden nopeusrajoitus on 50–80 km/h, pääsääntöisesti nopeusrajoitus on 80 km/h (yleisnopeusrajoitus). Taajamissa maanteiden nopeusrajoitus on 40, 50 tai 60 km/h.

1.5 Aikaisemmat suunnitelmat

Pyhtään edellinen **liikenneturvallisuussuunnitelma** on valmistunut vuonna 1994. Suunnitelma on pääosin liikenneympäristön parantamissuunnitelmaa. Liikenneturvallisuustyön suunnitelmaosuus on hyvin rajoittunut ja varsinaista kasvatus-, valistus- ja koulutusosiota suunnitelmassa on hyvin vähän.

Suunnitelmassa esitetyt parantamistoimenpiteet on pääosin tehty.

Kaakkois-Suomen tiepiirin tievalaistuksen tarveselvitys on tehty vuonna 2003. Selvityksessä on esitetty uudet tievalaistuskohdeet liittymissä, tielinjalla ja taajamissa sekä valaistuksen saneeraus ja muuttaminen törmäysturvalliseksi kolmeen eri kiireellisyysluokkaan jaetussa toteuttamisohjelmassa. Pyhtään alueelle selvityksessä esitettiin uutta tievalaistusta valtatielle Ahvenkosken ja Pyhtään kirkonkylän välille sekä Pyhtään kirkonkylän ja Lehtimäen välille. Siltakyläntielle esitettiin myös uutta valaistusta. Saneerattaviksi esitettiin Mokrantien ja Kangasmäen liittymien valaistus. Näistä lienee jo osa toteutettukin.

Kaakkois-Suomen tiepiirin kevyen liikenteen verkko -tarveselvitys on tehty vuonna 2002. Selvityksessä Pyhtään alueen kohteet olivat selvityksessä uusi kevyen liikenteen väylä valtatieen varteen Siltakylän ja Heinlahden välille (kiireellisyysluokka 3) sekä kiireellisyysluokassa 4 valtatieen varteen Pyhtään kirkonkylän ja Siltakylän välille ja Pyhtään kirkonkylän ja Ahvenkosken välille, Purolantielle, Siltakyläntielle ja Harjunkylän paikallistielle.

Kaakkois-Suomen alueen koulujen turvallisuusselvitys on tehty vuonna 2006. Selvityksessä kartoitettiin koululaiskyselyn avulla maanteiden varrella sijaitsevien ala-asteen koulujen liikenneturvallisuusongelmat ja suunniteltiin toimenpiteet niiden parantamiseksi. Selvityksen tuloksia hyödynnettiin liikenneturvallisuussuunnitelman ongelmakartoituksessa.

Valtatien 7(E18) parantaminen moottoritieksi välillä Loviisa-Kotka, yleissuunnitelma on valmistunut vuonna 2007. Moottoritie sijoittuu Pyhtään kohdalla osittain nykyisen tien eteläpuolelle (väli Ahvenkoski – Pyhtään kirkonkylä) ja osittain sen pohjoispuolelle (Pyhtään kirkonkylän itäpuoli – Kotkan raja). Suunnitelmassa on esitetty nykyisen valtatieen kehittäminen paremmin paikallisliikennettä palvelevaksi moottoritien rinnakkaistieksi. Kevyen liikenteen väylästä laajennetaan jonkin verran ja liittymiä parannetaan paikallisliikenteen tarpeita paremmin palveleviksi.

Pyhtää-Karhula-Hamina linja-autoliikenteen laatukäytäväselvitys valmistui vuonna 2007. Selvityksen tuloksena on toimenpideohjelma, jonka mukaisesti Tiehallinto parantaa yleisten teiden varrella sijaitsevia pysäkkejä rahoitusresurssien mukaisesti. Pyhtäälle esitettyjä toimenpiteitä on Kirkonkylän ja Siltakylän taajamissa ja valtatieen liittymissä.

2 LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

2.1 Liikenneonnettomuudet

Onnettomuustarkastelu perustuu poliisin tietoon tulleisiin onnettomuuksiin. Tehtyjen tutkimusten perusteella on tiedossa, että poliisin tietoon tulee vain kolmannes - neljännes kaikista liikenneonnettomuuksista. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet ovat kuitenkin melko kattavasti tiedossa. Kaikki kuolemaan johtaneet onnettomuudet ja yli puolet loukkaantumiseen johtavista onnettomuuksista tulee poliisin tietoon, mutta pienistä omaisuusvahinkoihin johtaneista onnettomuuksista vain hyvin pieni osa tulee tilastoihin. Poliisi ei myöskään saa tietoa suurimmasta osasta kevyelle liikenteelle, etenkin polkupyöräilijöille ja jalankulkijoille, tapahtuneista tapaturmista, varsinkin jos osallinen on ollut tapahtumassa ainoa osapuoli. (POMO -tutkimus, Airaksinen Noora, 2007)

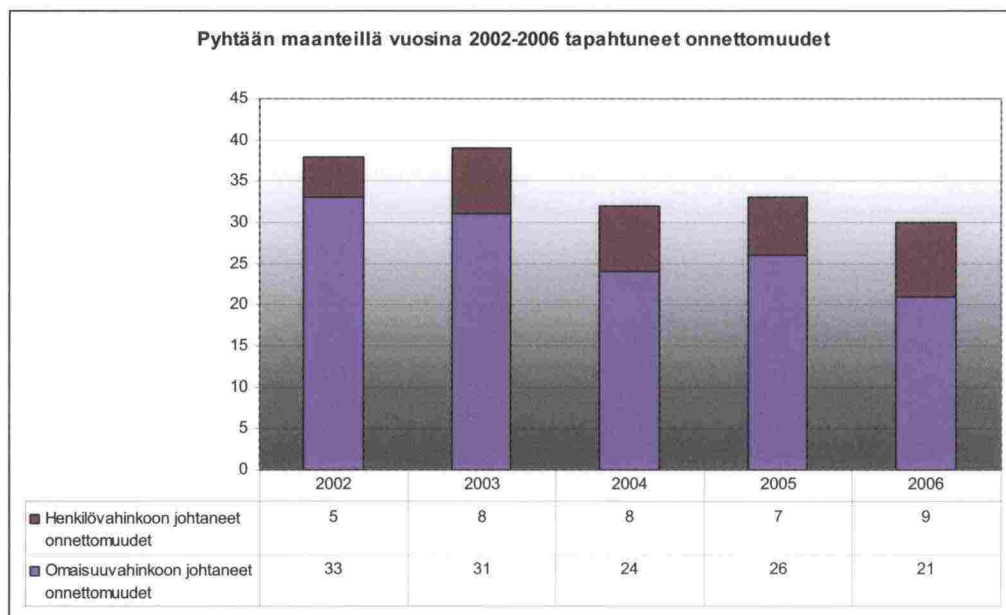
Tämä onnettomuustarkastelu käsittää maanteillä sekä kaavateillä ja yksityisteillä viimeisen viiden vuoden (2002–2006) aikana tapahtuneet onnettomuudet. Onnettomuusaineisto saatiin Tiehallinnon onnettomuusrekisteristä. Katuverkon ja yksityisteiden osalta onnettomuusaineisto on tarkistamatonta. Onnettomuusmäärien ja vakavuuden suhteen sitä voidaan kuitenkin pitää luotettavana.

2.1.1 Pyhtään alueen maanteillä tapahtuneet onnettomuudet

Pyhtään kunnan alueen maanteillä tapahtui vuosina 2002 - 2006 yhteensä 172 poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta eli keskimäärin 34,4 onnettomuutta/vuosi. Onnettomuuksien määrä on vaihdellut vuosittain 30 - 39 välillä, eli onnettomuuksia tapahtui melko tasaisesti vuosien aikana. Alkoholi oli osallisena kaikkiaan 17 (10 %) onnettomuudessa eli keskimäärin 3,4 onnettomuudessa vuodessa.

Henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia tapahtui maanteillä yhteensä 37. Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien osuus kaikista onnettomuuksista oli 22 %. Vuosittain henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia tapahtui keskimäärin noin seitsemän. Kuolemaan johtaneita onnettomuuksia tapahtui Pyhtään alueen maanteillä tarkasteluaikana yhteensä viisi, eli keskimäärin yksi onnettomuus/vuosi. Alkoholi oli osallisena neljässä henkilövahinkoon johtaneessa onnettomuudessa. Onnettomuuksissa kuoli yhteensä 6 henkilöä (5 onnettomuutta) ja loukkaantui 55 henkilöä (37 onnettomuutta).

Onnettomuudet vähenivät jonkin verran näiden tarkasteluvuosien aikana, mutta selkeää trendiä henkilövahinko-onnettomuuksien määrän kehityksessä ei ole nähtävissä. Vuonna 2007 tapahtui koko Suomessa selvästi enemmän onnettomuuksia kuin vuonna 2006, joten tilanne huononi jälleen.

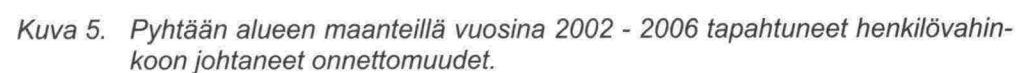

Kuva 4. Pyhtään alueen maanteillä vuosina 2002 – 2006 tapahtuneet onnettomuudet.

Pyhtään asukaslukuun suhteutettuna vuosittain kunnan alueen maanteillä tapahtui keskimäärin 1,44 henkilövahinko-onnettomuutta tuhatta asukasta kohti ja 0,19 kuolemaan johtanutta onnettomuutta tuhatta asukasta kohti. Etelä-Suomen läänin alueella vastaavat luvut olivat keskimäärin hvjo = 1,39/1000 as. ja kjo = 0,04/1000as. ja Kymenlaakson alueella hvjo = 1,99/1000 as ja kjo = 0,1/1000 as. (Lähde: Etelä-Suomen läänin liikenneturvallisuussuunnitelma 2006–2010).

Valtaosa onnettomuuksista tapahtui Pyhtään kunnan läpi kulkevalla valtatiellä 7. Onnettomuudet tapahtuivat melko tasaisesti valtatie osuudella, mutta muutamia onnettomuuksien kasautumapisteitä on kuitenkin havaittavissa. Suurin kasautumapiste sijaitsee Siltakylän Huutjärvellä motellin kohdalla. Onnettomuuksista kaksi oli henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia ja omaisuusvahinkoon johtaneita onnettomuuksia tapahtui kaikkiaan 14. Toinen kasautumispiste on valtatie ja Mokrantiem liittymän kohdalla, jossa on sattunut yksi loukkaantumiseen johtanut onnettomuus ja 8 omaisuusvahinkoon johtaneita onnettomuuksia.

Kuvassa 5 on esitetty kunnan alueella tapahtuneet henkilövahinkoihin johtaneet onnettomuudet.

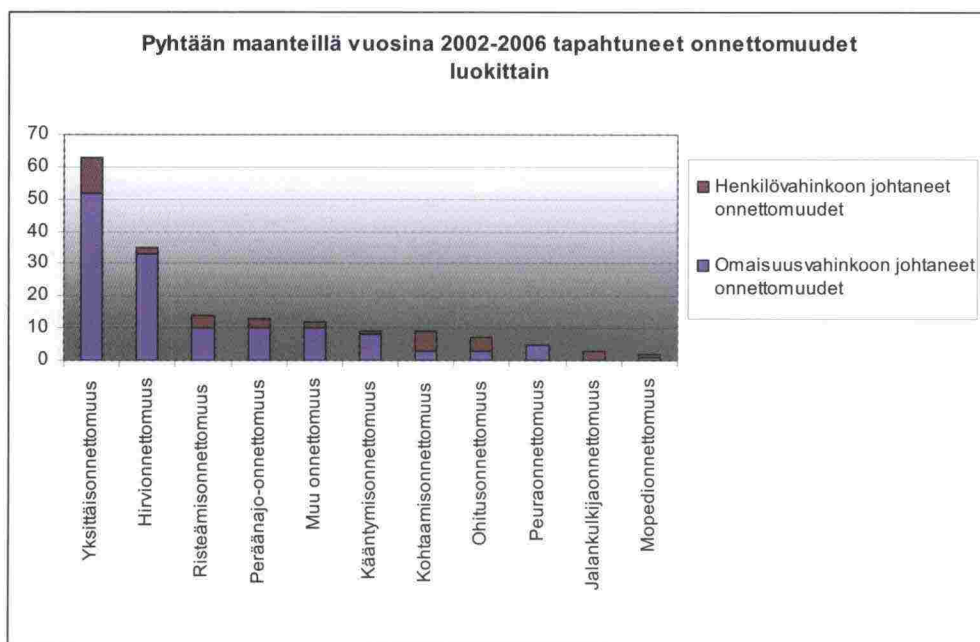

Taulukko 1. Pyhtään maanteillä tapahtuneet onnettomuudet maanteiden toiminnallisen luokan mukaan.

	Omaisuu ­ svahinkoon johtaneet onnettomuudet	Loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet	Kuolemaan johtaneet onnettomuudet
Valtatie	117	21	5
Yhdystiet	18	11	0
Yhteensä	135	32	5

Tapahtuneista onnettomuuksista yksittäisonnettomuuksia oli ylivoimaisesti eniten, 63 onnettomuutta, mikä on noin kolmannes kaikista onnettomuuksista. Yksittäisonnettomuudet kertovat useimmiten liian suuresta ajonopeudesta ja/tai alkoholin vaikutuksen alaisena tapahtuneesta holtittomasta ajosta. Seuraavaksi yleisimmät onnettomuudet olivat hirvionnettomuus (35 onnettomuutta), risteämisonnettomuus (14 onnettomuutta) ja peräänajo-onnettomuus (13 onnettomuutta). (Kuva 6)

Yksittäisonnettomuudet (11 onnettomuutta) ja kohtaamisonnettomuudet (6 onnettomuutta) ovat yleisimmät henkilövahinkoon johtaneet onnettomuustyytit. Niissä vauhdit ovat yleensä suuret ja kohtaamisonnettomuuksissa myös törmäysvoima on yleensä kohtalokas. Suhteellisesti eniten henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia on kuitenkin kevyen liikenteen onnettomuuksissa (3 kpl, 100 %) ja kohtaamisonnettomuuksissa (6 kpl, 67 %).

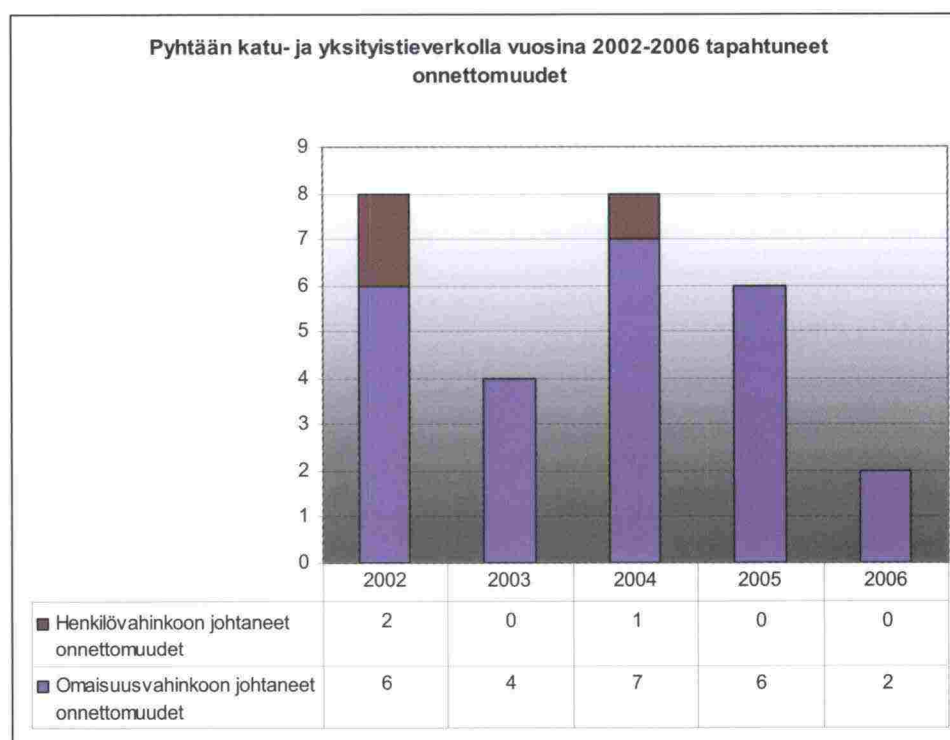
Kuva 6. Pyhtään maanteillä vuosina 2002 - 2006 tapahtuneet onnettomuudet luokittain.

Taulukko 2. Pyhtään maanteillä vuosina 2002 - 2006 tapahtuneet onnettomuudet luokittain ja vakavuusasteittain.

Onnettomuusluokka maantiet	Kaikki onnettomuudet	Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet	Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien osuus (%)	Kuolleet
Yksittäisonnettomuus	63	11	17 %	2
Hirvionnettomuus	35	2	6 %	0
Risteämisonnettomuus	14	4	29 %	0
Peräänajo-onnettomuus	13	3	23 %	0
Muu onnettomuus	12	2	17 %	0
Kääntymisonnettomuus	9	1	11 %	0
Kohtaamisonnettomuus	9	6	67 %	0
Ohitusonnettomuus	7	4	57 %	2
Peuraonnettomuus	5	0	0 %	0
Jalankulkijaonnettomuus	3	3	100 %	1
Mopedionnettomuus	2	1	50 %	0
Yhteensä	172	37	50 %	5

2.1.2 Kaavateillä ja yksityisteillä tapahtuneet onnettomuudet

Pyhtään kaava- ja yksityistieverkolla tapahtui vuosina 2002–2006 yhteensä 28 poliisin tietoon tullutta onnettomuutta eli keskimäärin 5,6 onnettomuutta/vuosi. Onnettomuuksien määrä on vaihdellut vuosittain 2-7 onnettomuuden välillä. Alkoholi oli mukana kolmessa onnettomuudessa. Selkeää trendiä onnettomuuksien kokonaismäärien kehityksessä ei ole nähtävissä. (Kuva 7).

Kuva 7. Pyhtään kaava- ja yksityistieverkolla vuosina 2002–2006 tapahtuneet onnettomuudet.

Henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia tapahtui yhteensä 3. Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien osuus kaikista onnettomuuksista oli 11 %, loput 89 % onnettomuuksista oli omaisuusvahinkoon johtaneita onnettomuuksia. Vuosittain henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia tapahtui 0-2, kuolemaan johtaneita onnettomuuksia ei tapahtunut lainkaan. Alkoholi ei ollut mukana henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa.

Kaava- ja yksityistieverkon onnettomuuksista ei ole saatavilla tarkkaa paikkatietoa, joten onnettomuuksien sijaintiin perustuvaa analysointia ei ole mahdollista tehdä.

2.2 Liikenneturvallisuuskysely

Asukaskysely

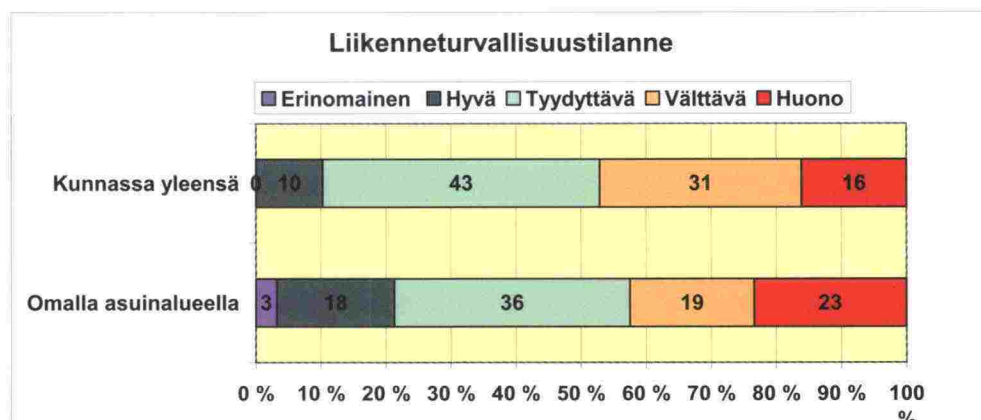
Pyhtään liikenneongelmia kartoitettiin asukaskyselyllä. Aukkaille annettiin mahdollisuus vastata kyselyyn Internetissä sekä kunnanvirastossa tai kirjastossa täyttämällä lomake ja palauttamalla se vastauslaatikkoon. Kysely toteutettiin syksyllä 2007 ja vastausaikaa oli kolme viikkoa (26.9.–12.10.2007). Kyselystä tiedotettiin paikallisessa lehdessä ja kunnan nettisivuilla.

Asukaskyselyyn saatiin yhteensä 99 vastausta. Vastaajista 66 % oli naisia ja 34 % miehiä. Vastaajien keski-ikä oli 44,7 vuotta. Pääosa vastaajista oli täysipäiväisesti työssäkäyviä. Eläkeläisten osuus vastaajista oli noin 11 %. Valtaosalla vastaajien talouksista oli yksi tai kaksi autoa ja ajokortti oli yleisimmin kahdella talouteen kuuluvalla henkilöllä. Mopoja ja/tai skoottereita oli 21 % vastaajista.

Vastaajista valtaosa (noin 89 %) ilmoitti käyttävänsä liikkumiseen henkilöautoa. Joukkoliikennettä työmatkoilla ilmoitti käyttävänsä 4,1 % vastaajista. Kävelen tai pyörällä liikkui vastaajista työmatkalla 1,4 % ja ostos-/asiointimatalla 4,4 %. Kevyen liikenteen osuus on siis huomattavan pieni, mikä johtunee kunnan rakenteesta.

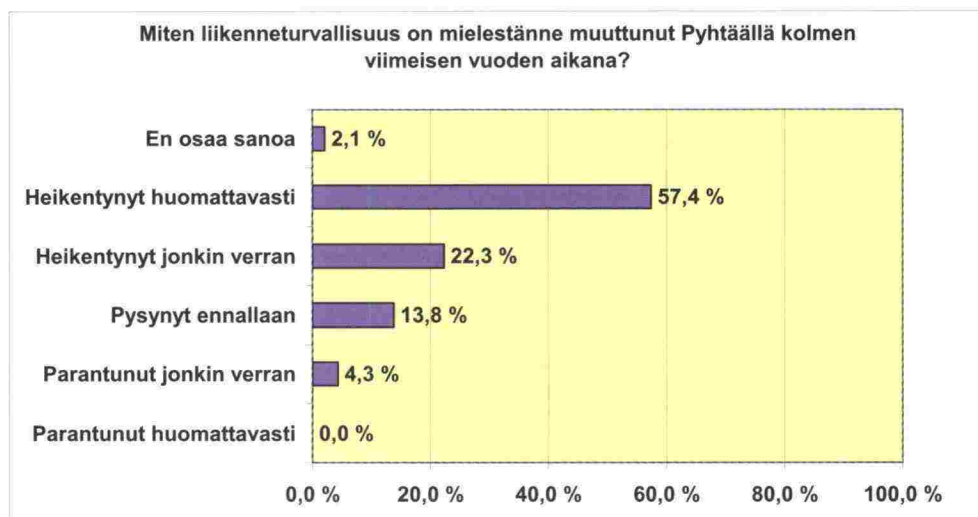
Pyhtään liikenneturvallisuustilanne vastaajien omalla asuinalueella oli valtaosan (noin 57 %) mielestä erinomainen, hyvä tai tyydyttävä. Noin 23 % vastaajista oli sitä mieltä, että liikenneturvallisuustilanne on huono ja noin 19 % piti tilannetta välttävänä.

Yleisesti liikenneturvallisuustilannetta paikkakunnalla piti hyvänä tai tyydyttävänä noin 53 % vastaajista ja välttävänä 31 % sekä huonona noin 16 % vastaajista. Erinomaisena liikenneturvallisuustilannetta ei pitänyt kukaan. (Kuva 8).

Kuva 8. Liikenneturvallisuustilanne Pyhtäällä asukaskyselyn mukaan.

Huomattavaa on, että lähes 60 % vastaajista koki liikenneturvallisuustilanteen heikentyneen huomattavasti viimeisen kolmen vuoden aikana. Noin 22 % vastaajista koki tilanteen heikentyneen jonkin verran ja noin 4 % oli sitä mieltä, että tilanne oli parantunut jonkin verran. Ennallaan tilanteen koki pysyneen noin 14 % vastaajista. Kokonaisuudessaan asukaskyselyn tulosten perustella voidaan todeta, että asukkaiden mielestä liikenneturvallisuus Pyhtäällä on viime vuosina heikentynyt selvästi. (Kuva 9).

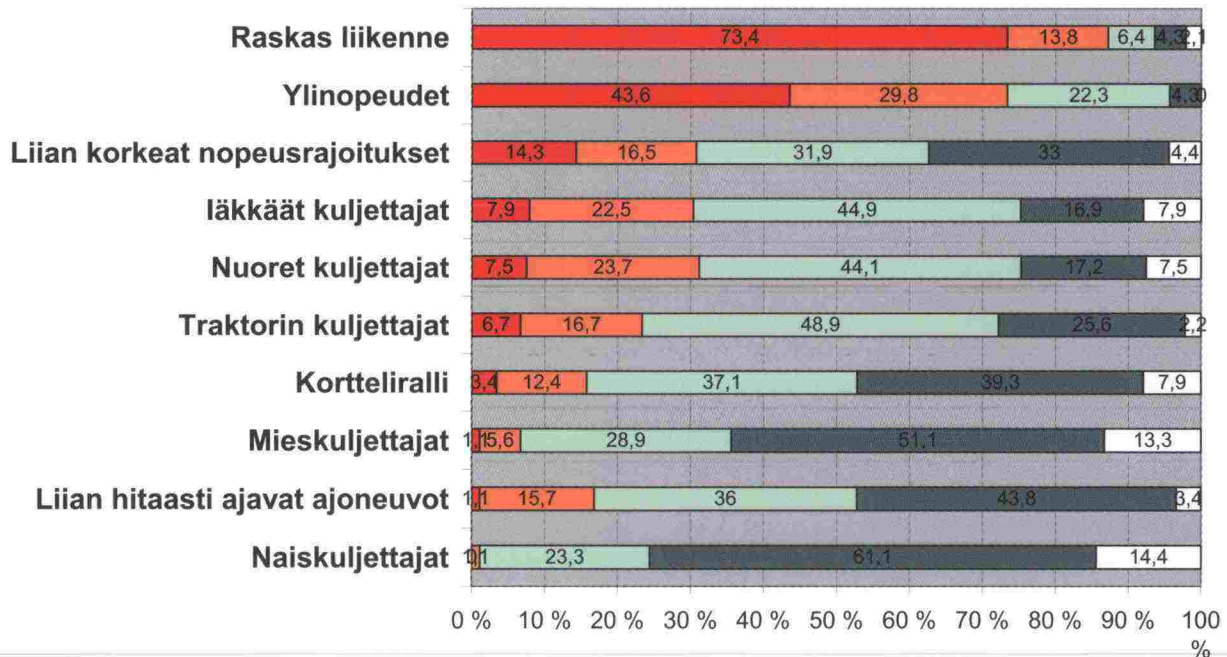

Kuva 9. Liikenneturvallisuuden muuttuminen Pyhtäällä viimeisten kolmen vuoden aikana.

Pyhtään liikenneturvallisuusongelmista suurimmaksi koetaan raskas liikenne ja ylinopeudet. Näissä heijastuu valtatie 7 nykyinen huono tilanne. Ongelmiksi koetaan myös kevyen liikenteen väylien puute, heikko valaistus, teiden ja kaavateiden huono kunto ja niiden huono kunnossapito. Lisäksi alkoholi ja huumeet sekä hirvieläimet koetaan vaaratekijöiksi Pyhtään liikenteessä. Poliisivalvontaa kaivataan lisää. Ongelmiksi vastaajat kokevat myös autoilijoiden piittaamattomuuden liikenteessä. Seuraavissa kuvissa on esitetty vastaajien mielipiteet Pyhtään liikenneturvallisuusongelmista.

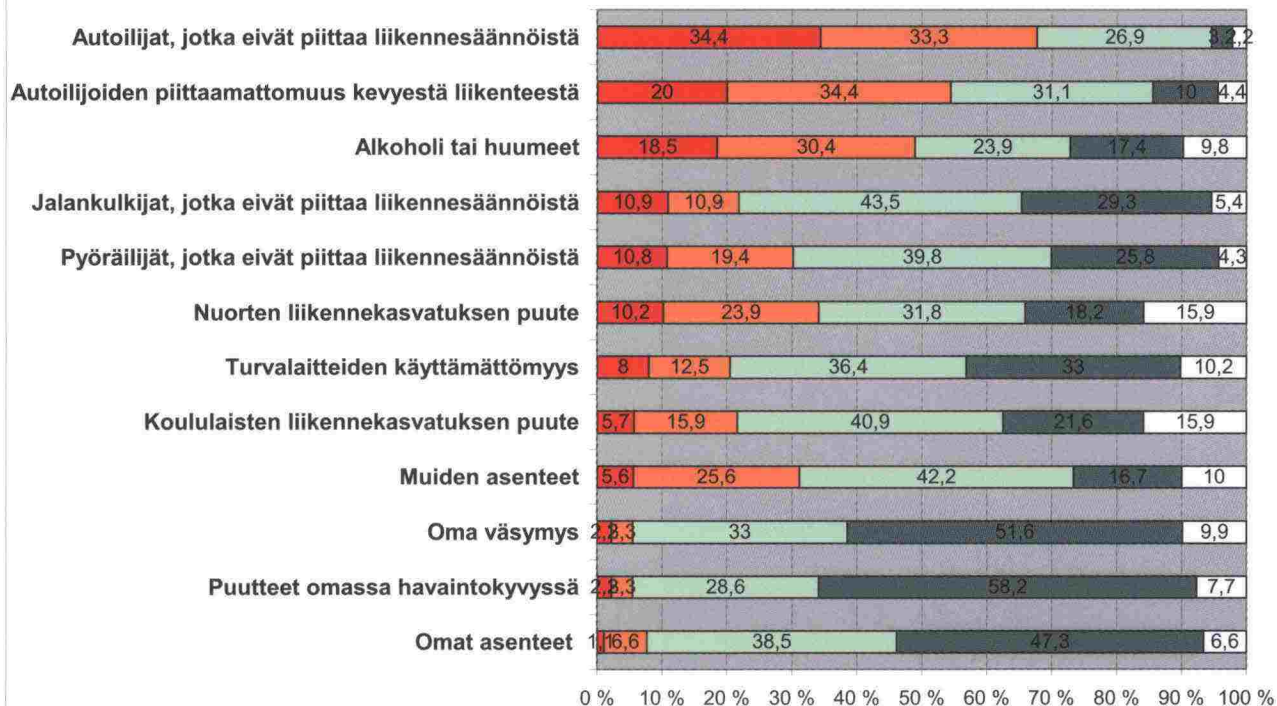
Pyhtään liikenneturvallisuuksongelmia, 1

■ suuri ongelma ■ melko suuri ongelma ■ vähäinen ongelma ■ ei ongelmaa □ en osaa sanoa

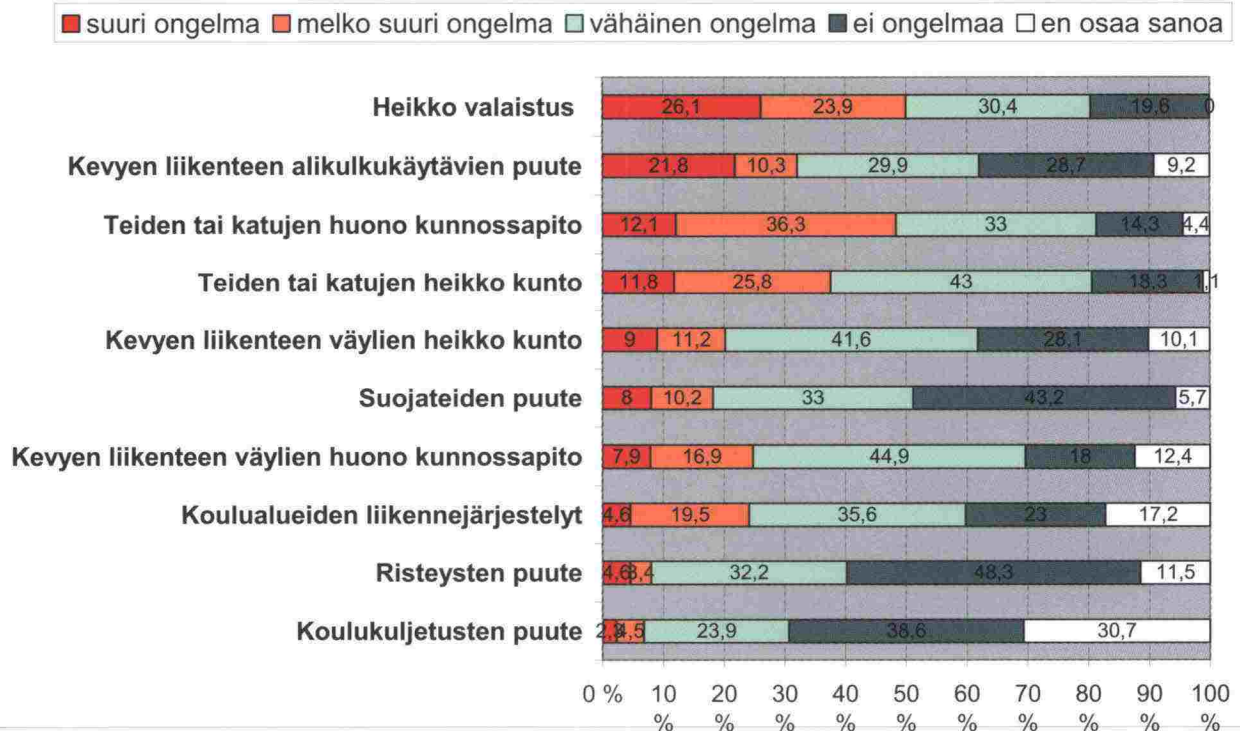
Pyhtään liikenneturvallisuuksongelmia, 2

■ suuri ongelma ■ melko suuri ongelma ■ vähäinen ongelma ■ ei ongelmaa □ en osaa sanoa

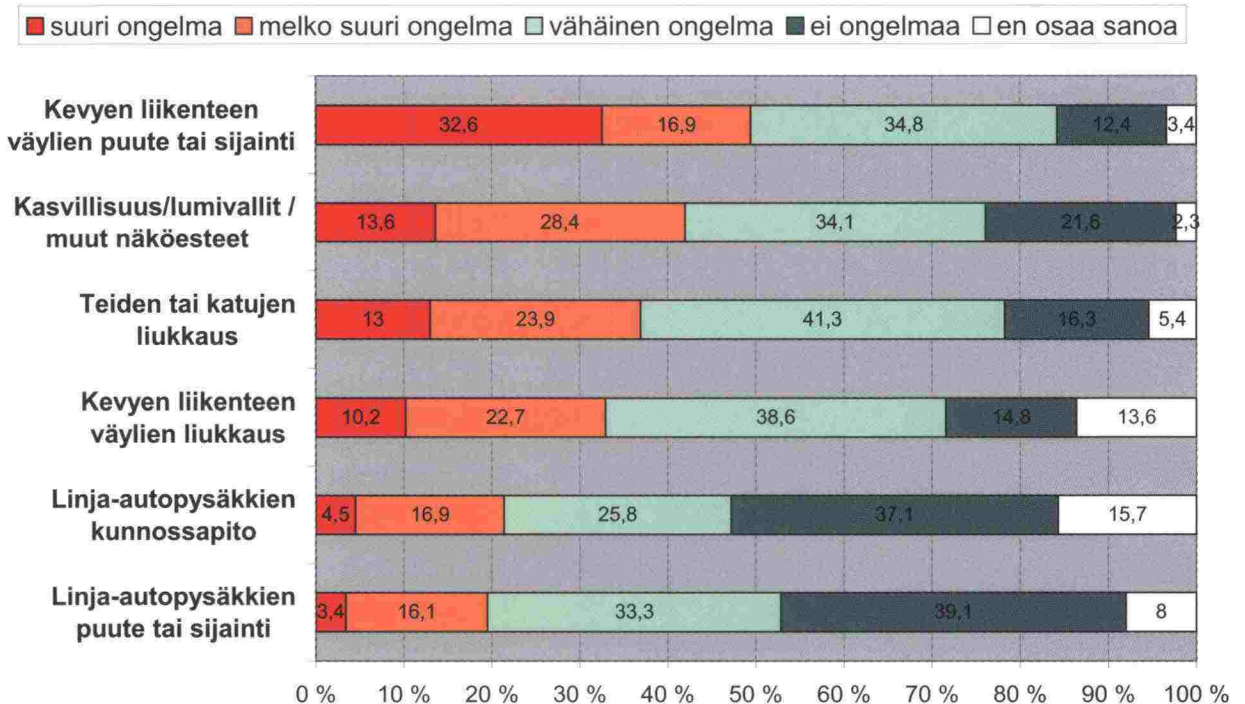

Kuva 10 a. Liikenneturvallisuuksongelmia Pyhtäällä asukaskyselyn mukaan.

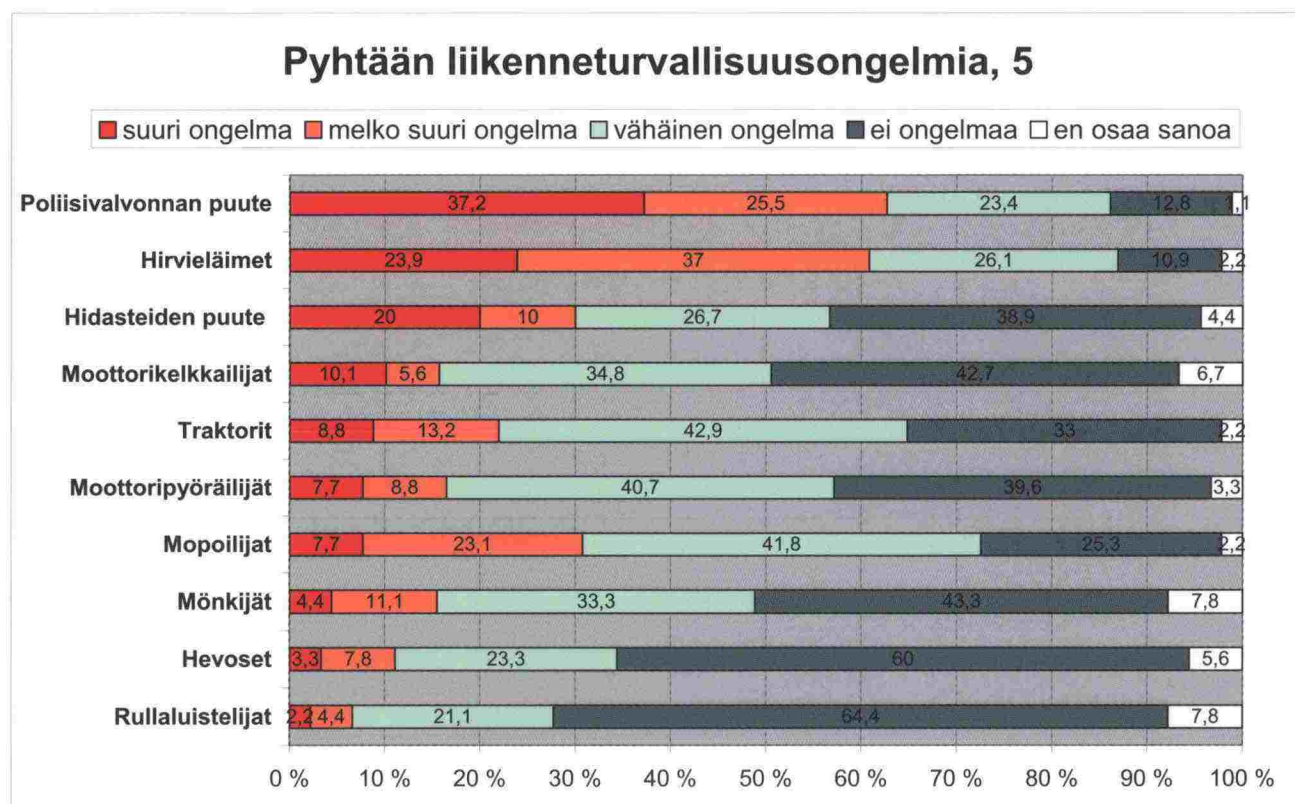
Pyhtään liikenneturvallisuusongelmia, 3

Pyhtään liikenneturvallisuusongelmia, 4

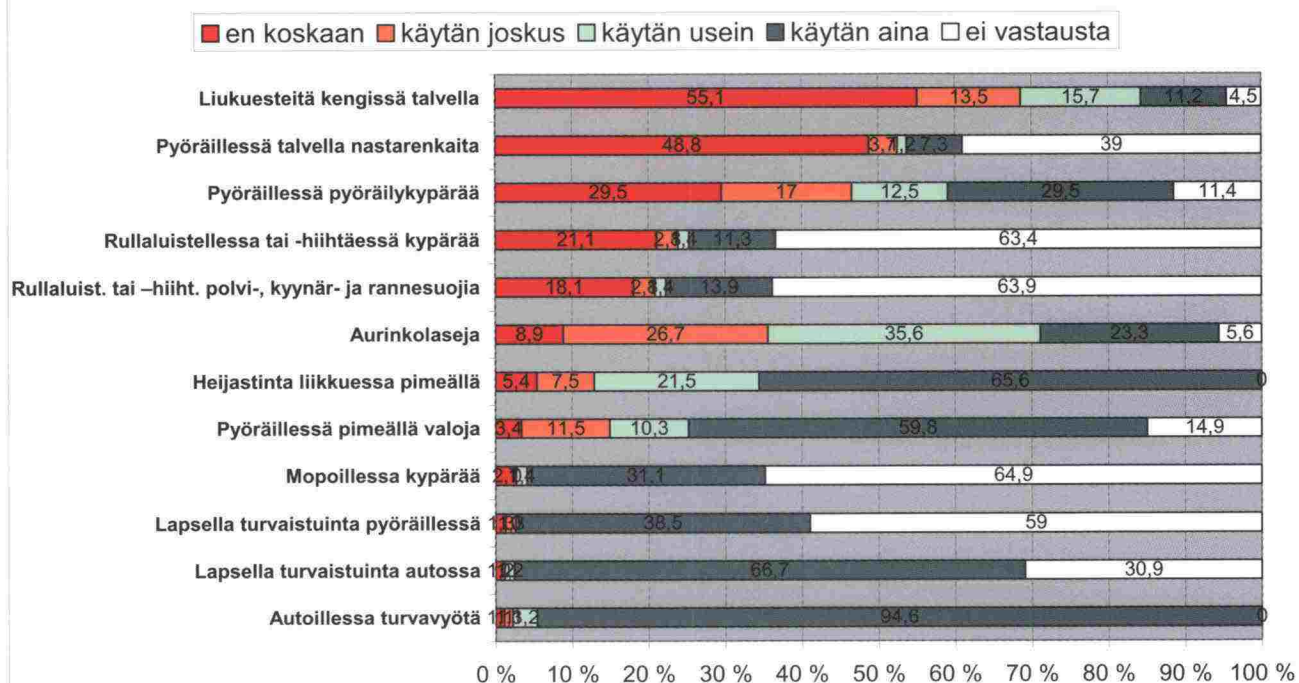
Kuva 10 b. Liikenneturvallisuusongelmia Pyhtäällä asukaskyselyn mukaan.

Kuva 10 c Liikenneturvallisuuksongelmia Pyhtäällä asukaskyselyn mukaan.

Turvavälineistä vastaajat käyttivät eniten turvavyötä autoillessa, lapsella turvaistuinta autoillessa ja pyöräillessä, mopoillessa kypärää sekä heijastinta pimeällä liikkeessä. Myös valoja pimeällä pyöräillessä käytettiin varsin usein. Vähiten käytettyjä turvavälineitä olivat liukuesteet kengissä talvella. Huolestuttavaa on, että pyöräilykypärää käyttää aina tai usein alle puolet vastaajista. (Kuva 11).

Pyhtään liikenneturvallisuusongelmia, 6

Kuva 11. Pyhtään asukkaiden turvavälineiden käyttö asukaskyselyn mukaan.

Kyselyssä oli lisäksi varattu tila ns. vapaille vastauksille, joihin vastaajat saivat ilmaista mielipiteensä liikenneympäristönsä erityisen vaaralliset paikat, mielipiteet koulumatkojen ja koululaiskyytien ongelmista sekä ongelmista esteettömyyden suhteen. Seuraavaan on lueteltu sellaiset kohteet, jotka ovat saaneet kolme tai sitä enemmän mainintoja.

Liikenneympäristön ongelmakohteet

- Valtatie 7 ja sen risteykset
- Motellin risteys eli valtatie 7 ja Huutjärventien liittymä
- Purolantie (yt 3501), kapea ja mutkikas, kevyelle liikenteelle erityisen vaarallinen
- Kirkonkylässä Pyhtäntien ja Pappilantien liittymä
- Lökörentie ja sen eri liittymät
- "venäläinen liikenne".

Koulumatkojen ja koulukuljetusten ongelmia

- Taksit ajavat liian kovaa
- Vilkas 7 -tie
- Kevyen liikenteen väylien puute koulumatkoilla
- Huutjärven koulun alue on vaarallinen.

Esteettömyyden ongelmia

- kunnan väylien puhtaanapito talvisin
- talvella huono auraus ja keväällä hiekan poiston hitaus
- julkisiin rakennuksiin pääseminen lähes esteetöntä.

2.3 Liikenneturvallisuuustyö

Vuonna 1994 valmistunut edellinen liikenneturvallisuuksuunnitelma sisälsi liikenneympäristön parantamissuunnitelman lisäksi kevyen liikenneturvallisuuksuustyön kehittämissuunnitelman. Työssä todettiin, että kunta perustaa liikenneturvallisuuksuustyöryhmän suunnitelman valmistumisen yhteydessä. Liikenneturvallisuuksuustyötä on tehty eri hallintokunnissa ja niiden yhteistyönä.

Viime vuosina erillistä liikenneturvallisuuksuusryhmää ei kunnassa ole toiminut, vaan työtä on tehty hallintokunnissa ja edelleen yhteistyönä.

Tämän suunnitelman tavoitteena onkin käynnistää liikenneturvallisuuksuustyöryhmän toiminta aktiiviseksi.

3 LIKENNETURVALLISUUSTAVOITTEET

3.1 Onnettomuuksien vähentämistavoitteet

Pyhtään liikenneturvallisuustilanteen kehitykselle asetettavat määrälliset tavoitteet johdettiin valtakunnallisista ja Etelä-Suomen läänin tavoitteista.

Valtakunnalliset tavoitteet

Valtioneuvoston vuonna 2001 tekemässä periaatepäätöksessä tieliikenteen turvallisuuden parantamiseksi on asetettu seuraavat valtakunnalliset tavoitteet liikennekuolemien vähentämiseksi:

- Vuonna 2010 liikennekuolemien määrän on oltava alle 250. (Vuonna 2007 liikenneonnettomuuksissa kuoli 377 henkilöä.)
- Pitkän aikavälin liikenneturvallisuusvision mukaan tieliikennejärjestelmä on suunniteltava siten, ettei kenenkään tarvitse kuolla eikä loukkaantua vakavasti liikenteessä. Tavoitteena on luoda edellytykset liikennejärjestelmän jatkuvalla kehittämiselle siten, että vuoden 2025 paikkeilla vuosittainen liikennekuolemien määrä on enintään 100.

Valtakunnallinen liikenneturvallisuussuunnitelma vuosille 2006–2010 on valmistunut joulukuussa 2005. Vuonna 2001 tehty periaatepäätös on vahvistettu valtioneuvoston maaliskuussa 2006 tekemässä periaatepäätöksessä. Päätökseen on koottu liikenneturvallisuussuunnitelmasta sellaiset tärkeimmät toimenpiteet, joissa valtioneuvoston periaatteellinen kannanotto on tarpeen liikenneturvallisuustyötä tekevien organisaatioiden kannalta. Päätöksessä on esitetty, että vuosina 2006–2010 valmistellaan ja toteutetaan seuraaviin osa-alueisiin liittyviä toimenpiteitä:

- Yhteistyön tehostaminen
- EU-yhteistyö
- Pääteiden kohtaamisonnettomuuksien vähentäminen
- Jalankulku- ja pyöräilyonnettomuuksien vähentäminen asutuskeskuksissa
- Nopeuksien hallinta
- Päihdeonnettomuuksien vähentäminen
- Ammattiliikenteen onnettomuuksien vähentäminen
- Kuljettajaopetuksen ja ajokorttiseurannan tehostaminen

Etelä-Suomen läänin tavoitteet

Etelä-Suomen läänin liikenneturvallisuussuunnitelman 2006–2010 tavoitteeksi on kirjattu: "Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleiden määrä saa vuonna 2010 olla enintään 100. Pitkällä aikavälillä liikennekuolemien määrä vuonna 2025 on enintään 40."

Suunnitelmassa liikenneturvallisuustyölle on esitetty seuraavat tavoitteet:

1. Taajamien liikenneturvallisuuden parantaminen
2. Pääteiden ja ammattiliikenteen turvallisuuden parantaminen
3. Liikenneturvallisuustyön toimintamuotojen kehittäminen
4. Päihdeonnettomuuksien vähentäminen
5. Ikääntyvien liikenneturvallisuuden parantaminen.

Kunkin tavoitteen saavuttamiseksi on esitetty toimenpiteet.

Määrälliset tavoitteet Pyhtäällä

Pyhtäällä kuoli vuosien 2002–2006 aikana liikenneonnettomuuksissa keskimäärin 1 henkilö vuodessa. Liikennekuolemien määrälliseksi tavoitteeksi asetettiin, ettei liikenne vaatisi lainkaan kuolonuhreja. Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuu nykytilanteessa keskimäärin 7,4 henkeä vuodessa. Loukkaantumisten määrälliseksi tavoitteeksi asetettiin vuoteen 2012 mennessä enintään 4 loukkaantunutta vuodessa. Tavoitteiden saavuttamiseksi kuntaan laadittiin seuraavassa luvussa esitetyt toiminnalliset tavoitteet.

3.2 Toiminnalliset tavoitteet

Pyhtään toiminnalliset tavoitteet asetettiin sekä valtakunnalliset että läänin tavoitteet ja paikalliset erityispiirteet huomioon ottaen.

Toiminnalliset tavoitteet asetettiin seuraavalle viidelle vuodelle, jonka jälkeen liikenneturvallisuussuunnitelman seurantaryhmässä tavoitteiden toteutumisen arvioidaan ja tavoitteet tarkistetaan. Tavoitteet on esitetty seuraavalla sivulla.

Pyhtään liikenneturvallisuustavoitteet

- Käynnistetään liikenneturvallisuustyöryhmän toiminta ja toimintasuunnitelmien toteuttaminen sekä seurataan liikenneturvallisuustilannetta.
- Kehitetään hallintokuntien yhteistyötä liikenneturvallisuusasioissa.
- Parannetaan koulujen ja niiden lähialueiden sekä koulukuljettusten liikenneturvallisuutta.
- Vaikutetaan asennekasvatuksella paikalliseen liikennekäyttämiseen.
- Toteutetaan turvallisuutta lisääviä liikennejärjestelyjä ja -ympäristöjä.
- Kytetään liikenneturvallisuus maankäytön suunnitteluun: otetaan huomioon liikenneturvallisuusvaikutukset kaavoituksessa ja poikkeuslupia myönnettäessä.
- Suunnitellaan E18-tien rakentamisen aiheuttamien liikennejärjestelyt turvallisiksi

Paikallisina teemoina ja painopistealueena ovat

- 2008-2009 Koululaisten liikenneturvallisuus
- 2010-2011 Nuorten vastuullinen liikennekäyttäytyminen
- 2012- Työmatkaliikenteen turvallisuus

4 ONGELMAKOhteet JA LIIKENNEYMPÄRISTÖN PARANTAMISTOIMENPITEET

4.1 Suunnittelun lähtökohdat

Seuraavassa on esitetty kyselyjen ja haastattelujen, onnettomuusanalyysien, aloitteiden, aloitusseminaarin (hallintokunnat, päättäjät) sekä maastokäyntien perusteella esiin tulleet ongelma-kohteet sekä niihin suunnitellut toimenpiteet. Suunnittelun tavoitteena oli löytää lähitulevaisuuden (1-5 vuotta) tärkeimmät ja tarpeellisimmat parantamistoimenpiteet. Toimenpiteiden suunnittelussa painotettiin pieniä investointeja vaativia ja helposti toteutettavia toimenpiteitä. Suunnitellut toimenpiteet sisältävät rakenteellisia, liikenteen ohjaukseen sekä kunnossapitoon liittyviä toimenpiteitä.

Ongelmakohtekuvaukset ja toimenpiteet on esitetty toimenpidekartalla (kohdenumeroittain) sekä toimenpidetaulukoissa liitteissä 1 ja 2. Taulukoissa on esitetty lisäksi toimenpiteiden toteuttamiskustannukset sekä kiireellisyysluokka.

Toimenpiteiden kirjaamisessa on kiinnitetty huomiota suunnitelman päivitetävyyteen. Toimenpide-ehdotusten taulukot on toimitettu erillisinä tiedostoina tilaajille päivittämistä varten. Toimenpiteitä on helppo poistaa tai lisätä taulukoihin. Lisäksi taulukoissa on seurantasarake, johon lisätään merkintä, kun toimenpide on toteutettu.

4.2 Valvonta

Liikennevalvonnalla voidaan parantaa liikenneturvallisuutta sekä luoda turvallisuuden tunnetta. Sen vuoksi valvontaa tulisi suorittaa riittävästi. Valvontakampanjoista tulee tarvittaessa myös tiedottaa kuntalaisia. Pyhtään kunnan alueella ylinopeuksien osalta ongelmia koettiin olevan sekä taajamissa että haja-asutusalueella.

Ylinopeuksien hillitsemisen keinoja ovat nopeusrajoitusten alentaminen, hidasteratkaisut, valvonta ja asennekasvatus. Pyhtään keskustaaajaman alueella nopeuksien hillitsemiseksi rakenteellisenä toimenpiteenä esitettiin korotettujen suojateiden ja liittymäalueiden rakentamista. Nopeusrajoitusmuutoksia esitettiin haja-asutusalueelle useita (luku 4.3). Asennekasvatukseen liittyvät toimenpiteet on esitetty luvussa 5 ja niihin tulee jatkossa panostaa ja laittaa voimavaroja. Valvontaa esitetään lisättäväksi poliisin toimesta käytössä olevien resurssien mukaan.

4.3 Kunnossapito

Teiden ja kaavateiden kunnossapito on tärkeä osa liikenneturvallisuutta. Pyhtään kunnan alueella teiden ja kaavateiden kunnossapitoon liittyviä asukaskyselyssä esiin tulleita ongelmia olivat teiden ja kaavateiden heikko kunto ja liukkaus sekä kevyen liikenteen väylien heikko kunto. Korkeita lumivalleja ja -penkkoja liittymäalueilla näkemäesteinä ja kevyen liikenteen väylien liukautta pidettiin myös melko suurena ongelmana.

Korkeisiin lumivalleihin voidaan vaikuttaa talvihoidon laatukriteereillä ja niiden toteutumisen valvonnalla. Lisäksi kunnossapitäjiä tiedottamalla ja kouluttamalla voidaan vaikuttaa talvihoidon toimintatapoihin. Laatukriteerit ovat nykyisin riittävät, valvontaan esitetään kiinnitettävän huomiota Pyhtään alueella. Tiedottamiseen ja kouluttamiseen liittyvät toimenpiteet on esitetty luvussa 5.

Edellä esitetyt hoitoon liittyvät ongelma-kohteet esitetään käsiteltäväksi tiepiirissä ja kunnassa.

5 LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

5.1 Liikenneturvallisuustyöryhmä

Kunnan liikenneturvallisuustyötä ohjataan ja seurataan liikenneturvallisuustyöryhmässä, jonka kokoonpano tarkistettiin työn alussa. Ryhmään kuuluu hallintokunnista edustajat, jotka vastaavat liikenneturvallisuustyön organisoinnista omassa hallintokunnassa. Lisäksi ryhmään kuuluvat eri sidosryhmien edustajat.

Ryhmän kokoonpano hyväksyttiin kunnanhallituksessa 2.4.2008 ja ryhmän toiminnalle on siten päättäjien hyväksyntä. Ryhmä nimetään ja kokoonpano tarkistetaan aina hallituskauden alussa. Ryhmän kokoonpano on seuraava:

Tuija Rantala, pj.	Keskushallinto
Nina Aro	Tekninen toimi
Tiina Rosberg	Sivistystoimi
Terttu Franssila	Sosiaali- ja terveystoimi
Mervi Liimatainen	Kunnanhallituksen puheenjohtaja
Pirkko Silta	Teknisen lautakunnan puheenjohtaja
Rune Drockila	Teknisen lautakunnan varapuheenjohtaja

Lisäksi liikenneturvallisuustyöryhmässä on Tiehallinnon, Liikenneturvan ja poliisin edustajat.

Yrityksiä esitetään kutsuttavaksi myös jatkossa liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksiin.

5.2 Ryhmän toimintamalli

Kunnan työryhmän toimintaa ohjaa puheenjohtaja, joka

- vastaa ryhmän koollekutsumisesta ja kokousten järjestämisestä
- välittää tietoa hallintokuntien vastuuhenkilöille sekä sidosryhmille (työryhmän jäsenet) ja
- vastaa ryhmän toiminnan tiedottamisesta sekä sisäisesti että ulkoisesti

Liikenneturvallisuustyöryhmän jäsenet toimivat oman hallintokuntansa/organisaationsa edustajina ja välittävät tietoa ryhmässä käsitellyistä ja päätetyistä asioista omassa hallintokunnassa/organisaatiossa. Hallintokuntakohtaisesti voidaan kokoontua käsittelemään kyseisen sektorin asioita työryhmän edustajan johdolla.

Ryhmän tavoitteena on kokoontua vähintään kaksi kertaa vuodessa, tarvittaessa useammin. Ryhmän tehtävät ovat:

- Liikenneturvallisuustyön suunnittelu ja vastuun jakaminen hallintokunnille
- Liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelmien seuranta
- Toimintasuunnitelmien ylläpito ja päivitys tarpeen mukaan
- Liikenneturvallisuustilanteen seuranta
- Ajankohtaisten liikenneturvallisuusasioiden käsittely (mm. aloitteet)
- Liikenneturvallisuusasioista tiedottaminen
- Tavoitteiden tarkistaminen 1-2 vuoden välien
- Liikenneturvallisuusteeman valinta muutamaksi vuodeksi kerrallaan

5.3 Toimintasuunnitelmat

5.3.1 Yleishallinto

Yleishallinnon tehtävänä on mahdollistaa mahdollisimman laadukas liikenneturvallisuustyö kunnassa ohjaamalla riittävästi resursseja toimintaan. Yleishallinnossa seurataan liikenneturvallisuustilannetta ja aiheeseen liittyvää palautetta ja saatetaan asiat käsiteltäväksi liikenneturvallisuustyöryhmään. Keskeisinä viranhaltijoina ovat kunnanjohtaja sekä hallintojohtaja. Yleishallinnon toimintasuunnitelmataulukko on esitetty liitteessä 3.

5.3.2 Tekninen toimi

Tekninen toimi vastaa siitä, että liikenneväylät ja alueet ovat turvallisesti liikennöitävässä kunnossa sisältäen suunnittelun, toteutuksen ja kunnossapidon. Liikenneympäristön turvallinen suunnittelu aloitetaan jo kaavoitusvaiheessa, jolloin tehdään oleelliset maankäytön ratkaisut. Maankäytön suunnittelussa aluevarauksilla ja toimintojen sijoittamisella luodaan tarpeet liikenneverkolle ja vaikutetaan siten liikenneturvallisuuteen pitkälle tulevaisuuteen. Tavoitteena on kehittää maankäyttöä niin, että autoliikenteen kasvu voidaan minimoida. Mitä aikaisemmassa kaavoitusvaiheessa liikenneturvallisuusnäkökohdat otetaan tarkasteluun mukaan, sitä parempaan lopputulokseen voidaan päästä.

Liikennesuunnittelussa on tärkeä ottaa huomioon kaikki kulkumuodot: autoliikenne, joukkoliikenne, jalankulku ja pyöräily. Yleisenä suuntauksena koko maassa on nopeusrajoitusten laskeminen katuverkolla.

Turvallista ympäristöä luodaan ja ylläpidetään teknisessä toimessa toteuttamalla liikenneympäristön parantamistoimenpiteitä rahoituksen puitteissa ja liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti. Teknisen toimen henkilöstön tietämystä lisätään. Hidastetöyssyistä on tavoitteena laatia kokonaissuunnitelma vuoden 2008 aikana. Teknisen toimen toimenpidesuunnitelma on liitteessä 3.

5.3.3 Sivistystoimi

Sivistystoimi Pyhtäällä pitää sisällään opetustoimen, kirjasto- ja kulttuuritoimen sekä nuoriso- ja liikuntatoimet. Pienessä kunnassa tehokkaan ja vaikuttavuudelta mahdollisimman laajalle ulottuvan toiminnan perusedellytys on yhteistyö eri yksiköiden kanssa niin toiminnan suunnittelussa kuin myös sen toteuttamisessa. Vaikka toimintayksiköt esittävät toimintasuunnitelmansa eri liitteissä, kaikkien tapahtumien järjestäminen koordinoidaan esim. eri vuosille päällekkäisyyksien välttämiseksi. Sivistystoimen hallinto pyrkii omalta osaltaan löytämään nk. hyviä käytänteitä ja tuomaan ne Pyhtäälle paikallisesti sovellettuina.

Pyhtäällä ei ole omaa lukiota eikä ammatillisen opetuksen yksikköä, joten kaikki tämänikäisiin nuoriin kohdistuvat toimenpiteet tulevat koulun ulkopuolelta, lähinnä nuoriso- ja liikuntatoimen toteuttamina. Kirjasto- ja kulttuuritoimi täydentävät omalta osaltaan muiden tekemää liikenneturvallisuustyötä: kirjasto tiedotustehtävänsä kautta sekä yhteistyökumppanina tilaisuuksia ja tapahtumia järjestettäessä.

Opetustoimessa jatketaan neuvolatyössä ja päivähoidossa aloitettua liikennevalistus- ja kasvatustyötä. Esiopetuksen ja perusopetuksen osalta liikenneturvallisuustyön lähtökohtana on valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa (2004) oleva aihekokonaisuus "Turvallisuus ja liikenne". Aihekokonaisuudet toteutuvat eri oppiaineissa niille luonteenomaisista näkökulmista oppilaan kehitysvaiheen edellyttämällä tavalla ja niiden tulee näkyä koulujen koko toimintakulttuurissa. Aihekokonaisuuksien toteuttamisesta erilaisiin tapahtumiin, juhliin ja teemapäiviin liittyen määritellään tarkemmin koulujen vuosittaisissa työsuunnitelmissa.

Turvallisuus ja liikenne -aihekokonaisuuden päämääränä on auttaa oppilasta ymmärtämään turvallisuuden fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia ulottuvuuksia sekä opastaa vastuulliseen käyttäytymiseen. Liikenteen osalta tavoitteena on se, että oppilas oppii toimimaan vastuullisesti ja turvallisesti liikenteessä ja vaikuttamaan liikenneympäristön ja muun toimintaympäristön turvallisuuteen. Pääsisältöinä ovat keskeiset liikennesäännöt ja erilaiset liikenneympäristöt, muut huomioiva liikennekäyttäytyminen, liikenneympäristön turvallisuus ja turvalaitteet, lähiympäristön vaaranpaikkojen kartoittaminen ja turvallisuuden parantaminen, turvallisuutta edistävät palvelut sekä kodin ja koulun yhteistyö turvallisuuden edistämisessä.

Opetusmenetelminä käytetään mahdollisimman paljon käytännön havainnointia (esim. koulumatkakartoitus) ja monipuolista toimintaa (teemapäivät, retket). Koulun sisällä tapahtuvassa opetuksessa käytetään mm. Liikenneturvan tuottamaa mahdollisimman monipuolista ja ajan tasalla olevaa aineistoa, videoita, Internetiä. Näitä pidetään esillä myös kirjastossa. Kunnan Internetsivuille lisätään liikenneturvallisuustietoutta koulukuljetusosion yhteyteen.

Opettajien koulutustilaisuuksien yhteydessä käsitellään myös liikenneturvallisuutta koskevia asioita, kuten myös koulujen vanhempainilloissa. Kouluille pyritään tekemään koulujen liikennesuunnitelmat yhteistyössä Liikenneturvan kanssa valtakunnallisen liikenneturvallisuustyön tavoitteen mukaisesti.

Sivistystoimen toimintasuunnitelma on esitetty liitteessä 3.

5.3.4 Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimen toiminta tavoittaa laajan joukon eri-ikäisiä kuntalaisia ja mahdollisuudet jatkuvalla liikenneturvallisuustyölle ovat hyvät.

Äitiys- ja lastenneuvolassa opastetaan lapsen turvalliseen kuljettamiseen ja vuokrataan vauvojen turvaistuimia. Päiväkodissa aloitetaan liikennesääntöjen opettelu leikkien avulla sekä harjoitellaan turvallista liikkumista ja opastetaan turvavälineiden käyttöön. Vanhempia tiedotetaan ja opastetaan vanhempainilloissa.

Aikuisväestön liikenneturvallisuustietämyksen lisäämistä ja asennekasvatusta tehdään lääkärin, terveydenhoitajien ja sairaanhoitajien vastaanotoilla kertomalla mm. lääkkeiden vaikutuksesta ajokykyyn, turvavälineistä ja ajokyvyn arvioinnista. Onnettomuuksien uhrien kanssa käydään läpi onnettomuustilanne ja arvioidaan onnettomuuden ehkäisymahdollisuuksia. Työmatkaturvallisuuden lisäämistä tehdään yhteistyössä työterveyden ja työnantajien kanssa.

Vanhusten opastamisessa avainasemassa on ammattitaitoinen henkilöstö, minkä vuoksi vanhusten kanssa työskentelevien työntekijöiden koulutus on tärkeää. Henkilöstöä koulutetaan järjestämällä tietoiskuja ja tilaisuuksia sosiaali- ja terveystoimen sekä kotipalvelun työntekijöille. Vanhuksia opastetaan heitä hoitavien henkilöstön toimesta mm. muistuttamalla turvavälineistä ja asianmukaisista varusteista sekä opastamalla niiden käyttöön.

Liikkumisesteisten henkilöiden liikkuminen pyritään ottamaan huomioon nykyistä paremmin jo suunnitteluvaiheessa mikä edellyttää yhteistyötä teknisen toimen ja Tiehallinnon kanssa. Erityisesti esteetön lähiliikkumisympäristö luo kaikille liikkumismahdollisuudet ja pitää mm. vanhukset toimintakykyisenä pidempään. Lisäksi vammaispalvelujen henkilöstön koulutus on tärkeää samaan tapaan kuin vanhusten kanssa toimivien. Väestön ikääntyessä tulee jatkossa varautua yhä suurempaan liikkumisesteisten määrään.

Sosiaali- ja terveystoimi käsittää Pyhtäällä perusterveydenhuollon, sosiaali-toimen, lasten päivähoidon, ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun. Sosiaali- ja terveystoimen näkökulmasta keskeistä liikenneturvallisuuden kannalta on riskikäyttäytymisen vähentäminen liikenteessä, erityisesti rattijuopumusriskin vähentäminen. Sosiaali- ja terveystoimen liikenneturvallisuustyötä tukevat mm. Pyhtään kunnan päihdestrategia, ennalta ehkäisevän päihdetyön käsikirja, valmisteilla oleva kunnan päihdestrategian toimeenpano-ohjelma, johon tulee ikäryhmäkohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet ja Etelä-Kymenlaakson päihdestrategia, OIKEUS TURVALLISEEN ELÄMÄÄN, (v. 2008).

Kaiken ikäisten kuntalaisten hyvä terveys, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja kuntouttava työtoiminta estävät kaatumis- ja liikennetapaturmia. Terveysliikunta on yhtenä painopistealueena sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelmassa Pyhtään kunnan strategia 2015 mukaan. Kouluterveydenhuollon suunnitelmassa tullaan ottamaan kantaa koululaisten liikenneturvallisuustyön tehostamiseen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on ottanut ja tulee ottamaan kantaa kaavoitusta koskevissaan lausunnoissaan liikenneturvallisuuden kannalta mm. ihmis-

ten liikkumisen edistämiseen ja turvallisuuden lisäämiseen sekä ajo- että kevyen liikenteen väylillä.

Sosiaali- ja terveystoimen toimintasuunnitelma on esitetty liitteessä 3.

5.4 Yhteistyökumppanit

Liikenneturva

Liikenneturva toimii kuntien liikenneturvallisuustyön tukena huolehtimalla ennaltaehkäisevästä liikennevalistuksesta tiedottamalla, kampanjoimalla, tukemalla eri ikäryhmien liikennekasvatusta sekä järjestämällä koulutusta yhteistyössä alan viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Liikenneturvan tarjoamia palveluja esiteltiin liikenneturvallisuustyöryhmälle työn aikana. Liikenneturvan materiaali on vapaasti käytettävissä (lähde tulee kuitenkin mainita) Internet-sivustolla www.liikenneturva.fi, suurin osa aineistosta saatavana myös ruotsinkielisenä. Useat kunnan toimintasuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet toteutetaan Liikenneturvan palveluja ja aineistoja hyödyntämällä ja Liikenneturvan edustaja kuuluu liikenneturvallisuustyöryhmään. Kunta ottaa yhteyttä Liikenneturvan edustajaan tilaisuuksia järjestäessään.

Yhteyshenkilö: Anna-Maija Hinkkanen, Liikenneturvan Kouvolan toimisto

Poliisi

Poliisilla on lakiin perustuva velvollisuus huolehtia kansalaisten liikenneturvallisuudesta. Poliisi keskittyy omassa työssään nopeusvalvontaan, päihteiden ja turvalaitteiden käytön valvontaan sekä riskikuljettajiin. Poliisin tehtävänä on puuttua myös muuhun liikennesääntöjen vastaiseen käyttäytymiseen.

Liikenneturvallisuustyötä tekevät sekä paikallispoliisi että liikkuva poliisi. Paikallispoliisi valvoo liikennettä pääasiassa taajamissa ja liikkuva poliisi ensisijaisesti pääteillä. Liikkuva poliisi huolehtii myös EY-säädöksiin perustuvasta erityisosaamista ja -kalustoa vaativasta raskaan liikenteen valvonnasta.

Yhteyshenkilö: Petri Montonen, Kotkan kihlakunnan poliisilaitos

Tiehallinto

Tiehallinnon Kaakkois-Suomen tiepiirin edustaja osallistuu kunnan liikenneturvallisuustyöryhmän kokoukseen tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Tavoitteena on, että Tiehallinnolla ja kunnan liikenneturvallisuusryhmällä on kerran vuodessa ainakin yksi tapaaminen. Tiehallinnon rooli on suurin liikenneympäristön ja maankäytön suunnittelussa.

Yhteyshenkilö: Jussi Pitkälähti, Kaakkois-Suomen tiepiiri

Yritykset

Kunnan alueella toimivien yritysten ja elinkeinoelämän edustajia esitetään kutsuttavaksi mukaan kunnan liikenneturvallisuustyöryhmään ja jatkossa myös toimintaan. Yrityksillä on hyvät mahdollisuudet edistää liikenneturvallisuusaatetta työpaikoilla ja esim. tukemalla työntekijöiden turvavälineiden

käyttöä tai laatimalla yrityskohtainen liikenneturvallisuussuunnitelma, jolle on olemassa Liikenneturvan toimesta laadittu malli. Yrityksen saama hyöty liikennetapaturmien ehkäisytyössä konkretisoituu erityisesti lyhentyvinä työkyvyttömyysaikoina ja säästöinä työterveyshuollossa. Lisäksi liikenneturvallisuuksioiden huomioon ottaminen nostaa yrityksen imagoa.

Yhdistykset ja järjestöt

Aktiiviset yhdistykset ja järjestöt ovat erinomaisia yhteistyökumppaneita kunnan liikenneturvallisuustyössä. Järjestöjen ja yhdistysten kautta voidaan tavoittaa erilaisia tienkäyttäjäryhmiä (lapset, nuoret, vanhukset jne.) ja luoda liikenneturvallisuuden edistäminen osaksi järjestön toimintaa. Potentiaalisten järjestöjen kartoittaminen kunnassa on yleensä melko helppoa ja yhteistyötä on tehty usein jo aikaisemmin muiden asioiden puitteissa.

5.5 Liikenneturvallisuustyön seuranta

Liikenneturvallisuustyön seurannassa tärkeintä on liikenneturvallisuustyöryhmän säännöllinen kokoontuminen. Koollekutsujana toimii puheenjohtaja. Kokouksissa seurataan hallintokuntien toimenpidesuunnitelmien toteutumista ja suunnitellaan tulevia teemoja, toimenpiteitä, tapahtumia, koulutusta ja käsitellään ajankohtaisia asioita (luku 5.2). Tärkein seurantatyökalu on liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma sekä liikenneympäristösuunnitelman toimenpideluettelo, jota pidetään yllä sähköisesti ja johon merkitään toteutuneet toimenpiteet. Liikenneturvallisuustilanteen seuranta varten on olemassa erilaisia mittareita (luku 7.3). Liikenneturvallisuustyöryhmässä päätetään, mitä mittareita seurataan.

6 TOTEUTTAMISOHJELMA JA VAIKUTUKSET

6.1 Kustannukset ja kiireellisyys

Toimenpiteiden toteuttaminen on jaettu kahteen kiireellisyysluokkaan seuraavasti:

- kiireellisyysluokka 1 vuosina 2008 – 2010
- kiireellisyysluokka 2 vuosina 2011 – 2012.

Kiireellisyysluokitus on tavoitteellinen. Liitteen 1 taulukossa on esitetty toimenpiteiden kustannukset kiireellisyysluokittain ja vastuutahoittain.

Toteuttamisohjelmaan sisältyvien hankkeiden kustannukset ovat yhteensä noin 4,6 M€ (summa sisältää myös aikaisemmin koulujen kohdille suunnitellut liikenneturvallisuustoimenpiteet). Kaakkois-Suomen tiepiirin vastuulla olevien hankkeiden kustannukset ovat yhteensä noin 4,2 M€ (noin 91 % kokonaiskustannuksista) ja kunnan vastuulla olevat hankkeet yhteensä noin 0,41 M€ (noin 9 %).

Kiireellisyysluokkaan 1 kuuluvien hankkeiden kustannukset ovat noin 0,56 M€, josta kunnan osuus on noin 0,39 M€ ja tiepiirin noin 0,17 M€. Kiireellisyysluokan 2 hankkeiden kustannukset ovat noin 1,43 M€, joista tiepiirin vastuulla on noin 1,41 €, kunnan vastuulla noin 0,03 €. Lisäksi kokonaiskustannuksissa ovat mukana aikaisemman koulujen kohtien liikenneturvallisusselvityksen kiireellisyysluokkaa 3 kuuluvia toimenpiteitä, joista tiepiirin kustannusosuus on 2,6 M€.

Kun valtatie 7 valmistuu moottoritieksi, tulee jatkossa huolehtia seututieksi muuttuvan vanhan valtatie turvallisuuksiin.

6.2 Toimenpiteiden vaikutukset

Maanteille esitettyjen toimenpiteiden arvioidaan vähentävän noin 0,62 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta vuodessa (Tarva 4.8). Tehokkaimpia ovat liikenteen ohjauksen toimenpiteet, ja erityisesti nopeusrajoituksen alentaminen, edullisten toteuttamiskustannusten vuoksi. Katuverkolle suunniteltujen toimenpiteiden henkilövahinko-onnettomuusvähennystä ei ole laskettu. (Tarva-ohjelma ei sovellu katujen onnettomuusvähennysten laskemiseen). Näin ollen todellinen henkilövahinko-onnettomuusvähennys on edellä esitettyä arviota suurempi. Maanteiden toimenpiteiden myötä saatavaksi yhteiskuntataloudelliseksi onnettomuuskustannusten säästökseen arvioidaan noin 293 000 €/vuosi (yksikköhinta 471 000 €/henkilövahinko-onnettomuus, lähde: *Tieliikenteen ajokustannusten yksikköarvot 2005*). Tämän lisäksi katuverkolle tehtävistä toimenpiteistä saadaan merkittäviä kustannussäästöjä, mutta katuverkon toimenpiteiden onnettomuusvähennymiä ja edelleen kustannussäästöjä ei pystytä luotettavasti arvioimaan.

Laskennallisen henkilövahinko-onnettomuusvähennymän lisäksi suunnitellun toteuttamisella on paljon muita välittömiä ja välillisiä vaikutuksia, joille tulee antaa riittävä painoarvo toimenpiteitä priorisoitaessa. Liikenneturvallisuuksien toimintasuunnitelman vaikutukset realisoituvat pitkällä aikajänteellä

liikenneasenteiden muutoksena ja edelleen onnettomuusvähenemänä, onnettomuusriskin pienenemisenä sekä kunnalle kohdistuvien kustannusten vähenemisenä. Liikenneturvallisuustyö on kunnalle myös imagokysymys. Liikenneturvallisuuden parantaminen lisää kuntalaisten viihtyvyyttä sekä liikenne- että asuinympäristössään. Liikenneturvallisuusasioiden korostaminen kunnan toiminnassa sekä erityisesti päättäjien sitoutuminen liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttamiseen lisää arvostusta ja kunnan vetovoimaisuutta asukkaiden keskuudessa. Se parantaa myös koettua liikenneturvallisuutta, jota tulisikin korostaa tärkeänä mm. esteettömyyttä ja tasa-arvoa edistävänä tekijänä. Sen vuoksi kyselyjen perusteella esiin nousseiden ongelmakohteiden parantamista tulee pitää yhtä tärkeänä onnettomuustilastojen kanssa.

7 JATKOTOIMENPITEET

7.1 Suunnitelman käsittely

Liikenneturvallisuussuunnitelma käsitellään ja hyväksytään toimenpiteitä ohjaavana suunnitelmana Pyhtään kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa.

Kaakkois-Suomen tiepiirissä suunnitelma jaetaan suunnittelijoiden ja kunnossapitäjien käyttöön.

Kokonaisvaltainen, järjestelmällinen liikenneturvallisuustyö voi toimia tehokkaasti vain, mikäli kunnassa on työn lähtökohtana yhteinen tahtotila liikenneturvallisuustyön kehittämisestä. Tämän vuoksi erityisen tärkeää on päättäjien sitoutuminen suunnitelman toteuttamiseen, mikä tuleekin suunnitelman hyväksymisen yhteydessä varmistaa. Käytännössä sitoutuminen tarkoittaa riittävien resurssien ja rahavarojen osoittamista liikenneturvallisuustyön toteuttamiseen.

7.2 Jatkosuunnittelu

Esitetyistä toimenpiteistä erityisesti liikenteen ohjaustoimenpiteet ja kunnossapitotoimenpiteet voidaan toteuttaa tämän suunnitelman esitysten perusteella. Osa toimenpiteistä vaatii tarkempia tie-/katusuunnitelmia.

Suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet tulee ottaa tarpeen mukaan huomioon kaavavarauksina yleis- ja asemakaavojen muutostöiden yhteydessä. Lähes kaikki ensimmäisen kiireellisyysluokan toimenpiteet ovat kuitenkin toteutettavissa ilman kaavamuutoksia.

Seuraavan liikenneturvallisuussuunnitelman laatiminen tulee kyseeseen todennäköisesti viiden vuoden päästä. Tällöin Pyhtään liikenneturvallisuussuunnitelma voidaan liittää seudullisesti tehtävään isompaan kokonaisuuteen.

7.3 Seuranta

Tässä suunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisen päävastuulliset ovat Pyhtään kunta ja Kaakkois-Suomen tiepiiri. Suunnitelman toteuttamisen säännöllisestä seurannasta vastaa jatkossa tämän suunnitelman laatimisen yhteydessä muodostettu Pyhtään kunnan liikenneturvallisuustyöryhmä.

Taulukossa 6 on esitetty ehdotuksia liikenneturvallisuustavoitteiden saavuttamisessa ja kunnan liikenneturvallisuustilanteen seurannassa käytettävistä mittareista. Käytettävät seurantamittarit muodostettiin suunnittelulle asetettujen tavoitteiden pohjalta. Osapuolten tulee sopia seurantatietojen vaihtamisesta ja toimittamisesta liikenneturvallisuustyöryhmän käyttöön.

Maanteiden onnettomuustiedot on saatavissa Tiehallinnolta. Katu- ja yksityistieverkon onnettomuustiedot ovat yleensä kunnan ja poliisin tiedossa. Heijastimen ja pyöräilykypärän käyttöasteen seuranta tehdään ajoittain Liikenneturvan toimesta. Käyttöastelaskentoja voidaan kunnassa tehdä omatoimisesti ja vapaamuotoisesti esimerkiksi aktiivisten järjestöjen tai opiskelijoiden toimesta. Tietoa ylinopeuksista ja rattijuopumuksista saadaan poliisilta.

Suunnitelman toteuttamisen seuranta ja suunnitelman ajan tasalla pitäminen on käytännön liikenneturvallisuustyötä ja sen onnistumisessa avainasemassa ovat päättäjien sitoutuminen, riittävien resurssien varaaminen sekä liikenneturvallisuustyöryhmän aktiivinen puheenjohtaja.

Taulukko 1. Esimerkkejä seurattavista liikenneturvallisuusmittareista.

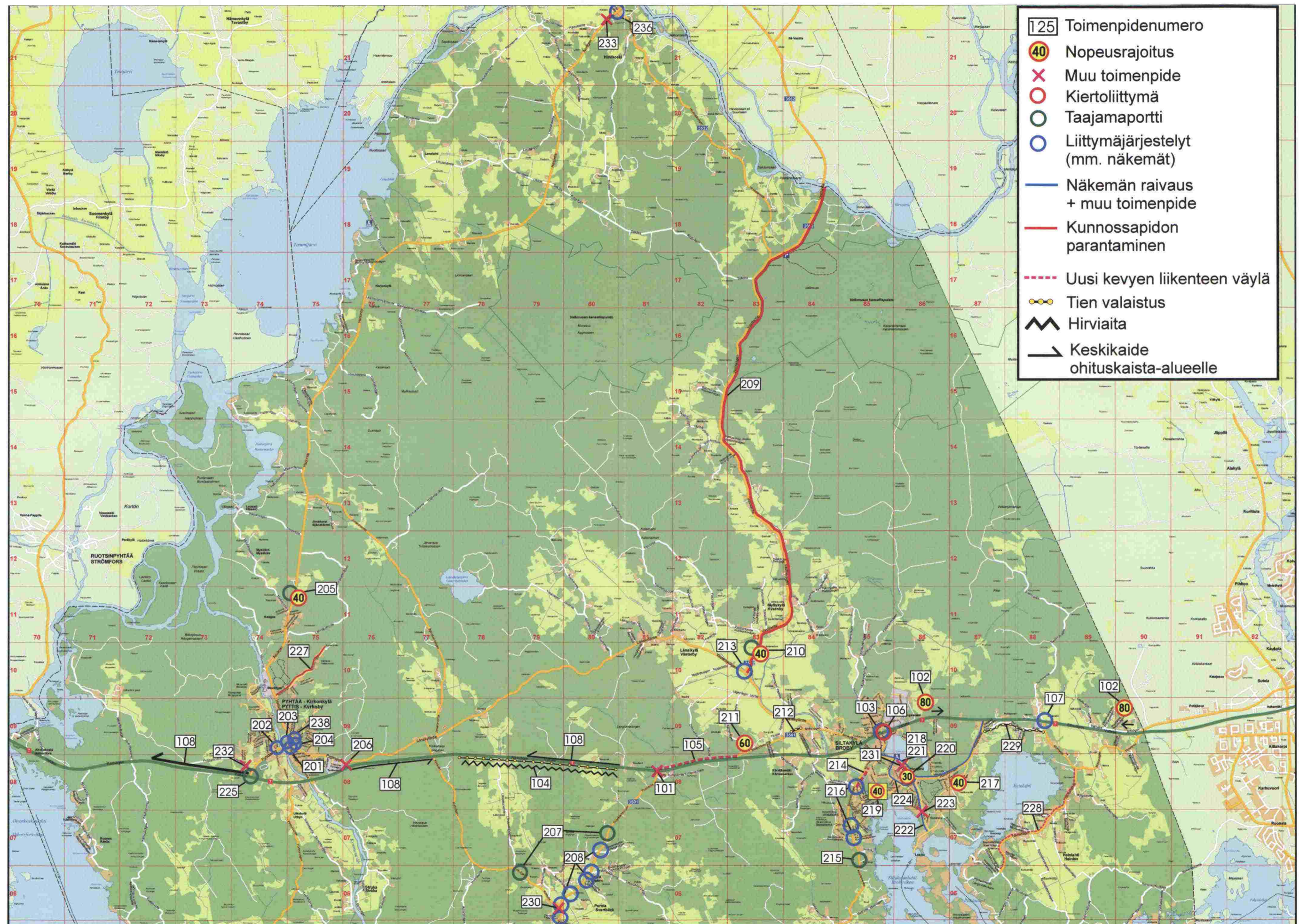
Seurattava asia	Mittari / toimenpide
Liikennekuolemat	Kuolemaan johtaneet onnettomuudet [kpl/vuosi] Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet [kpl/vuosi] Onnettomuuksien kasautumapisteet
Onnettomuuksissa loukkaantuneet	Henkilövahingot (loukkaantuneiden lukumäärä) [kpl]
Suojavarusteiden käyttö Ylinopeudet	Heijastimen käyttöaste [%] Pyöräilykypärän käyttöaste [%] Kiinni jääneet rattijuopot [%] Taajamassa nopeakäytön ylittävien osuus [%]
Liikenneympäristön parantamistoimenpiteet	Sähköisen toimenpidetaulukon seuranta ja ylläpito
Koulureittien ja koulukuljetusten turvallisuuden parantaminen	Koulujen vaaranpaikkakartoitukset (ongelmien havaitseminen) Sivistystoimen toimintasuunnitelman toteuttaminen ja ylläpito Turvallisuus koulukuljetusten kilpailutuskriteereihin
lääkäiden ja liikkumisesteisten liikkumisen helpottaminen taajamissa	Pienten esteettömyystoimenpiteiden toteuttamisen seuranta, esteettömyyden huomioon ottaminen suunnittelussa
Yritysten, yhdistysten ja järjestöjen kannustaminen mukaan liikenneturvallisuustyöhön Työmatkaliikenteen turvallisuuden edistäminen	Kutsutaan edustajia mukaan liikenneturvallisuustyöryhmän toimintaan ja esitellään liikenneturvallisuuden edistämismahdollisuuksia yrityksissä.
Sitoutuminen asetettuihin tavoitteisiin	Liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen Liikenneturvallisuusryhmän säännölliset kokoontumiset

LIITTEET

LIITE 1: Toimenpidekartta

LIITE 2: Toimenpidetaulukko

LIITE 3: Liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelmat

Kartta-numero	Tie	Paikka	Toimenpiteet	Toteutusvaihe	Vastuutaho	Kustannus (1000 €)	Hevavähennys	Hevatehokkuus (M€/heva)	Toteutettu
Valtatien 7 toimenpiteet									
101	Vt 7	Valtatien ja Purolantien liittymä	Liittymän maalausten tehostaminen	1	Th	1	0,003	0,033	
102	Vt 7	Väli Siltakylä - Kotka	Nopeusrajoituksen alentaminen pysyvästi 80 km/h	1	Th	0,5	0,181	0,000	
103	Vt 7	Valtatie /Huutjärventie / Malminsuon	Alikulkukäytävän näkemien ja tasauksen parantaminen	1	Th	20	0,001	2,000	
104	Vt t	ns. "Kaurasen suora"	Valaistus ja hirviaita koko välille Siltakylä - kirkonkylä	2	Th	130	0,064	0,203	
105	Vt 7	Purolantien ja Siltakyläntien väli	Jk + pp-tie	2	Th	270	0,004	6,750	
106	Vt 7	Valtatie /Huutjärventie / Malminsuon	Kiertoliittymä	2	Th	375	0,082	0,457	
107	Vt 7	Valtatie / Suolinnantie / Mokrantie	Liittymän parannuksen päivitys, erkanemiskaista Suolinnantien suunt.	2	Th	53	0,011	0,482	
108	Vt 7	Vt 7:n ohituskaista-alueet	Keskikaide vastakkaisten ajokaistojen väliin	2	Th	176	0,109	0,161	
109	Vt 7	Vt 7	Moottoritien valmistumisen jälkeen, vanhan valtatie muuttaminen turvallisiksi seututieksi	3	Th				

Muu tie- ja kaavatieverkko

201	Yt 14528 / yt 14537	Pyhtääntien ja Harjuntie liittymä	Näkemien parantaminen, istutusten raivaaminen sekä talvella lumikinojen tasaaminen	1	Th	0,5	-		
202	Yt 14528 / Pappilantie	Pyhtääntien ja Pappilantien liittymä	Näkemien parantaminen, istutusten raivaaminen sekä talvella lumikinojen tasaaminen	1	K + Th	0,5	-		
203	Yt 14537	Kirkon pihaliittymät	Näkemien parantaminen, istutusten raivaaminen sekä talvella lumikinojen tasaaminen	1	Th + Srk	0,5	-		
204	Yt 14537	Terveysaseman pihaliittymät	Näkemien parantaminen, istutusten raivaaminen sekä talvella lumikinojen tasaaminen, STOP-merkit liittyisiin	1	K + Th	1	-		
205	Yt 14537	Harjuntie	Nopeusrajoituksen 40 km/h alkamiskohtien tarkistaminen - taajamaportti pohjoiseen + sinitöyssyt	1	Th	18	-		
206	Yt 14528	ABC-aseman liittymä	Väistämisvelvollisuuden korostaminen laajassa liittymässä	1	Th + Yritt.	1	0,002	0,05	
207	Yt 3501 + yt 14535	Purolantie ja Kirkkotie	40 km/h nopeusrajoitus (alkamiskohtien tarkistus) + taajamaporttirakenteet	1	Th + K	6	-		
208	Yt 3501	Purolan kaavateiden liittymät	Liittymien näkemien tarkistaminen	1	K + th	0,5	-		
209	Yt 3561	Vastilantie	Kunnossapidon parantaminen	1	Th	10	-		
210	Yt 3562	Vastilantie	Nopeusrajoituksen 40 km/h alkamiskohdan tarkistaminen, taajamaportti + sinitöyssyt	1	Th	18	-		
211	Yt 3561	Siltakyläntie	Nopeusrajoituksen 60 km/h asettaminen (alkamiskohtien tarkistus)	1	Th	0,5			
212	Yt 3561	Siltakyläntie	Valaistuksen jatkaminen länteen muutamalla valopylv.	1	Th	5	0,001	0,5	
213	Yt 3562 / yt 14538	Vastilantien ja Länsikyläntien liittymä	Näkemien raivaus	1	Th	1	0		
214	Yt 14583	Kiviniementie	Jk+pp-tien jatkaminen etelään Nuottakalliontielle asti	1	Th	35	0,001	3,5	

Kartta-numero	Tie	Paikka	Toimenpiteet	Toteutusvaihe	Vastuutaho	Kustannus (1000 €)	Hevavähennelmä	Hevatehokkuus (M€/heva)	Toteutettu
215	Yt 14583	Kiviniementie	Taajamaportti Patopolun eteläpuolelle	1	Th + K	3	-		
216	Yt 14583	Kiviniementie	Kiviniementien ja kaavateiden liittymien näkemien raivaus	1	Th + K	1	0		
217	Yt 14598	Huutjärventie	40 km/h kokoHuutjärventielle	1	Th	0,5	0,03	0,002	
218	Huutjärventie/kaavatie	Huutjärventien ja kaavateiden liittymät	Muiden kaavateiden liittymien näkemien raivaus ja liittymien muotoilu + hidastetöyssyjä määrävälein	1	Th + K	20	0,05	0,040	
219	Huutjärventie/kaavatie	Huutjärventien ja kaavateiden liittymät	40 km/h koko taajama-alueelle	1	K	2	-		
220	Huutjärvi	Huutjärven kaavatiet	Asuinalueen nopeusrajoitusten tarkistaminen, 30 km/h	1	K	2	-		
221	Huutjärvi	Huutjärven kaavatiet	Etuajo-oikeuksien tarkistaminen	1	K	2	-		
222	Lökorentie		Lökorentien ja siihen liittyvien kaavateiden liittymien näkemät ja muotoilun tarkistaminen + hidastetöyssyt	1	K	18	-		
223	Lökorentie	Kioskin kohta	Korotetut suojatiet kioskin kohdalle	1	K	13	-		
224	Hirventie		Muiden kaavateiden liittymien näkemien raivaus ja liittymien muotoilu + hidastetöyssyjä määrävälein	1	K	18	-		
225	Yt 14526, Pyhtääntien läntinen haara	Nop.raj 50 km/h (40) kohdan tarkistaminen	Taajamaan tulon korostaminen, esim. taajamaportit, sinitöyssyjä nopeuksia rajoittamaan	1+2	Th	18	-		
226	Pyhtääntien itäinen haara	Nop.raj 50 km/h (40) kohdan tarkistaminen	Taajamaan tulon korostaminen, esim. taajamaportit, sinitöyssyjä nopeuksia rajoittamaan	1+2	Th	18	-		
227	Nedrumintie	Nedrumintie	Tien/kaavatien kunnon parantaminen, sinitöyssyt nopeuksia rajoittamaan	2	K	25			
228	Yt 14600	Heinlahdentie	Jk+pp-tie, tai pientareiden levennys	2	Th	340	0,003	11,333	
229	Yksityistie	Alatie	Valaistus koko kaavatielle	2	K+Th	35			

Koulujen kohdat

Kartta-numero	Tie	Paikka	Toimenpiteet	Toteutusvaihe	Vastuutaho	Kustannus (1000 €)	Hevavähennys	Hevatehokkuus (M€/heva)	Toteutettu
230	Yt 3501 + yt 14535	Purolan koulun kohta	Pihajärjestelyt	1	K		-		
			Kevyen liikenteen väylä mt:lle 3501 pt 14535 - Lähdeniityntie ja pt:lle 14535 Kirkkotie - Mainiementie	3	Th	471	0,018	2,617	
			Suojatiejärjestelyt (korotetut 2 kpl) pt:lle 14535	2	Th	13	0,003	0,433	
231	Yt 14599	Huutjärventie, koulun kohta	Liittymäjärjestelyt Karhutie / Lumikontie	1	K	5	-		
			Näkemien parantaminen Lökeröntien / Kalarannantien liittymässä	1	K	0,5	-		
			Pihajärjestelyt	1	K		-		
			Kevyen liikenteen väylän jatkaminen pt:llä 14583 Helmipöllöntien liittymään saakka	3	Th	120	0,003	4,000	
			Suojatiejärjestelyt (korotetut 2 kpl) pt:n 14583 ja pt:n 14598 liittymään	2	Th	14	0,003	0,467	
			La-pysäkin siirto pt:n 14598 ja Hirventien liittymässä	2	Th	4,5	0,005	0,090	
232	Vt 7, Pyhtäänkuja	Suur-Ahvenkosken koulu	Näkemien parantaminen koulun liittymässä (kasvillisuus)	1	K	1	-		
			Liikennemerkkijärjestelyt "Lapsia" -merkit Pyhtäänkujalle (2 kpl)	1	K	0,5	-		
			Kevyen liikenteen väylän jatkaminen (~300 m) pt:llä 14528 ja uuden rakentaminen vt:lle 7 välille pt 14535 ja kunnan raja	3	Th	1270	0,042	3,024	
			Liikennemerkkijärjestelyt "Lapsia" -merkki (1 kpl) pt:lle 14528	1	Th	0,5	0,001	0,050	
			Alikulkukäytävä Pyhtäänkujan ja pt:n 14528 liittymään	3	Th	120	0,004	3,000	
233		Hirvikosken koulu	Pihajärjestelyt	1	K		-		
			La-pysäkkien rakentaminen (2 kpl) koulun liittymään	3	Th	7	-		
			Suojatiejärjestelyt (korotettu) pt:n 14537 yli koulun kohdalle	2	Th	12	-		
			Nopeusrajoitus 40 km/h koulun kohdalle	1	Th	1	-		
			Kevyen liikenteen väylä pt:lle 14537 mt 3532 - Limalahdentien ja mt:lle 3532 pt 14537 - Paavola	3	Th	591	0,001	59,100	

Lisäksi ne toimenpiteet, jotka ovat edellisestä suunnitelmasta toteuttamatta

Toimenpi- de- numero	Tie	Paikka	Toimenpiteet	Toteutus- vaihe	Vastuu- taho	Kustannus (1000 €)	Heva- vähenemä	Heva- tehokkuus (M€/heva)	Toteu- tettu
234	Lökörentie	välillä Hartikantie - ranta	Kevytliikenteen väylän viimeistely ja päällystäminen pohjoispuolelle, 30 km/h raj. ranta-alueelle.	1	K	120	-		
235	Pirtnuorantie	välillä vt 7 - Pyhtääntie	Valaistus Ulkokyläntielle asti	1	K	170	-		
236	Yt 14537/Yt 3532	Harjuntien ja Hirvikoskentien liittymä	Näkemien raivaus!	1	Th	1	-		
237	Yt 14537	Stockforsin mutka	Mutkan taustamerkit ja näkemien raivaus	1	Th	8	-		
238	Henrikintie		Liittymien näkemien raivaus	1	K	1	-		
239	Yks. tiet		Yksityisteiden esille tulleiden ongelmien ilmoittaminen tiekunnille	1	K	1	-		

Hallinnon liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma

Kohderyhmä	Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuutaho/ vastuuhenkilö	Seuranta
Valtuusto	Liikenneturvallisuustyön merkityksen painottaminen toiminnassa	Liikenneturvallisuustyön ottaminen huomioon strategiassa ja vuosittaisissa taloussuunnitelmissa	Vuosittain	Kunnanjohtaja Hallintojohtaja	Työryhmä
Kunnanhallitus	Liikenneturvallisuustyön merkityksen painottaminen toiminnassa	Liikenneturvallisuustyön ottaminen huomioon valmistelussa	Jatkuvasti	Kunnanjohtaja Hallintojohtaja	Työryhmä
Hallinto-osasto	Liikenneturvallisuustietoisuuden parantaminen ja siirtäminen käytännön toimintaan	Valistus Kunnan internetsivustoille "palautelaatikko" liikenneturvallisuuksipalautteen ja -ideoiden saamiseksi kuntalaisilta	Vuosittain Syksy 2008	Hallintojohtaja	Osastokokous
Yhteistyötoimikunta	Liikenneturvallisuus osana työhyvinvointia ja työterveydenhuoltoa	Liikenneturvallisuustyö osaksi henkilöstö- ja työterveyssuunnitelmaa	Vuosittain	As. ja hlöstös Kymijoen työterveys	Yt-toimikunnan kokoukset

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMAT

Teknisen toimen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma

Kohderyhmä	Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuutaho/ vastuuhenkilö	Seuranta
Kuntalaiset	Turvallinen ja toimiva liikenneympäristö, liikenneturvallisuuteen liittyvien suunnitelmien toteuttaminen, niistä tiedottaminen sekä turvallisuutta lisäävien toimenpiteiden kehittäminen.	Liikenneväylien ja kevyen liikenteen väylien säännösten mukainen rakentaminen ja kunnossapito sekä suunnitelmista tiedottaminen. Kunta huomioi yksityisteiden kunnossapitoa avustuksilla.	Jatkuva, hankkeiden käynnistymisen mukaan	Tekninen toimi, Tiehallinto, yksityistiekunnat, tielautakunta (tekniinen lautakunta)	Vuosittain
Tekninen toimi	Tiedottaminen ja vuorovaikutus liikenneympäristön suunnittelussa ja kehittämisessä sekä turvallisuuden lisäämisessä.	Liikennemerkkit ja ohjauslaitteet ajanmukaisessa kunnossa, liittymien näkemäalueiden tarkastaminen, ajoratojen tasaisuus sekä hidasteiden ajanmukaisena pitäminen. Kokonaissuunnitelma hidastetöysistä.	Jatkuva V. 2008 loppuun mennessä	Tekninen toimi, Tiehallinto sekä liikenneturvallisuustyöryhmä	Vuosittain
Rakennusvalvonta	Turvallisuusnäkökohtien huomiointi rakentamisessa.	Liikenneturvallisuuden huomioinnin ottaminen lupakäsittelyssä. Yksitysteiden valvonta.	Jatkuva	Rakennustarkastaja	Jatkuva
Henkilöstö	Turvallinen henkilöstön ja tarvikkeiden liikkuminen työkohteesta toiseen. Kunnossapitotöiden tehokkuus, turvallisuus ja oikea-aikaisuus	Turvallisten työtapojen ja materiaalien siirtojen hallitseminen, turvavälineiden käyttö, säännösten ja esimiesten ohjeiden noudattaminen. Työvälineiden ajanmukaisuus ja hyvä kunto, henkilöstön ammattitaidon ylläpito perehdyttämisen ja koulutuksen kautta.	Jatkuva Jatkuva	Tekninen lautakunta, esimiehet Yhteistyö Liikenneturvan kanssa www.liikenneturva.fi	Jatkuva
Urakoitsijat ja suunnittelijat (konsultit)	Rakennus- ja kunnossapitokohdeiden turvallisuus ja riittävä merkintä sekä ympäristö ja kuntalaiset huomioiden.	Riittävä ennakkosuunnittelu sekä ammattitaitoinen toteutus, koneiden ja laitteiden ajanmukaisuus ja hyvä kunto.	Kohteittain	Tekninen toimi	Urakkaohjelman mukaisesti

Sivistystoimen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma, 1/2

Kohderyhmä	Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuutaho/ vastuuhenkilö	Seuranta
Esikouluun/kouluun tulevat	Turvallinen koulumatka Turvalaitteiden käyttö (turvautuin, turvavyö, pyöräilykypäri, heijastin)	Tiedottaminen ilmoittautumistilaisuuden ja/tai kouluun tutustumispäivän yhteydessä Liikenneturvallisuuskansio ja heijastimet kaikille Koulumatkareittiin tutustuminen	Ennen koulun alkua	Rehtori /koulunjohtaja/Opetustoimi Huoltajat	
Esiopetus – 6 lk	Turvallinen koulumatka Turvallinen liikkuminen vapaa-ajalla	Opetussuunnitelman mukaan Vanhempainilta	Lukuvuoden aikana Syksy	Opettaja Rehtori/poliisi/ Liikenneturva	
1-6 lk	Käytännön liikenneopetusta	Liikennekilpailu sisältäen ajoneuvojen tarkastuksen	joka toinen vuosi kevällä	Koulut / Kulttuuri / Kirjasto	
7- 9 lk	Turvallinen koulumatka Turvallinen liikkuminen vapaa-ajalla	Opetussuunnitelman mukaan Vanhempainilta	Lukuvuoden aikana Syksy	Opettaja Rehtori/poliisi	
	Käytännön liikenneopetusta	Liikennetoimintapäivä sisältäen ajoneuvojen tarkastuksen	Lukuvuoden aikana	Huutjärven koulu / nuoris- ja liikunta-toimi	
Koululaisautonkuljettajat	Turvallinen koulumatka: Esimerkki hyvästä liikennekäytännöstä	Kuljetusten kilpailutuskriteereissä liikenneturvallisuuden huomioiminen Koulukuljetusopas (Oph) Koululaisautonkuljettajien ilta/kurssi	Kilpailuttamisen yhteydessä Kuljetusten tilaamisen tai kurssin yhteydessä Syksy	Sivistystoimi (koulukuljetusten tilaaja)/ Liikenneturva Sivistystoimi / Liikenneturva www.liikenneturva.fi	

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMAT

Sivistystoimen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma, 2/2

Kohderyhmä	Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuutaho/ vastuuhenkilö	Seuranta
Vanhemmat / Vanhem- painyhdistykset / - toimikunnat	Tietoa turvallisesta koulu- matkasta	Koulumatkatietoutta luennoin, kotikirjein ja painettuna materiaali- na lukuvuositedotteen liitteenä Liikennekasvatusteemat	Kouluvuoden alkaes- sa (lukuvuositedote) Vanhempainilloissa Vanhempainilloissa	Rehtori / koulunjoh- tajat Opettajat	
Opettajat	Liikennekasvatuksen uudis- tuneet osiot	Tiedottein ja painettuna materiaa- lina, nettilinkein, Liikenneturvan tiedotteet Liikennekasvatusteemat opetus- suunnitelmiin	Jatkuva Vuosittain	Yhteistyö Liikenne- turvan kanssa www.liikenneturva.fi Rehtori/ koulunjohtajat/ opettajat	

Kirjasto- ja kulttuuritoimen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma

Kohderyhmä	Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuutaho/ vastuuhenkilö	Seuranta
Päiväkodit ja koulut	Turvallinen liikennekäyttäytyminen Myönteinen liikenneasenne	(Katu)piirustuskilpailu aiheena Lapsi liikenteessä	Pyhtää- viikkojen yhtey- dessä	Kirjasto- ja kulttuuritoimi	
Kesäleiriläiset	Turvallinen liikennekäyttäytyminen vapaa-ajalla	Tietoisku	Kesäleiri	Kulttuuri- ja- nuorisotoimi	
Kuntalaiset	Liikennetietoisuuden lisääminen	Liikenneturvallisuusaiheinen näyttely kirjaston monitoimitilassa Liikenneturvallisuuteen liittyvän mate- riaalin esillä pitäminen	Vuoden aikana Jatkuva	Kirjastotoimi	
Koululaiset	Liikennetietoisuuden lisääminen Liikennemerkkien tunnistaminen, liikennesäännöt	"Liikenneseikkailu" kirjastossa	Joka toinen vuosi	Kirjasto- ja kulttuuritoimi	
Kirjastoautonkuljettaja ja käyt- täjät	Kirjastoauton käyttäjien liikenne- turvallisuus	Liikenneturvallisuuden huomioiminen reittien ja pysäkkien suunnittelussa	Jatkuva	Kirjastotoimi	

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMAT

Nuorisotoimen liikenneturvallisuuustyön toimintasuunnitelma

Kohderyhmä	Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuutaho/ vastuuhenkilö	Seuranta
7-12 v	Liikennesääntöjen sisäistäminen käytännössä, liikenneturvallisuus varusteiden (valot, heijastimet, pyöräilykypärä) käyttö	Teemapäivä yhdessä liikenneturvan kanssa. Asia arjessa esillä "Turvallista matkaa"	Syksyllä ja keväällä	Nuorisotoimi	
13-18 v	Turvallinen" sosiaalinen" liikennekulttuuri - kenen kyytiin lähdet (kuskin /auton kunto) - kuljettajan paineensietokyky (ketä kyytiisi otat) Asiointi- ja palveluliikenteen käyttöön ohjeistaminen	Teemailta yhdessä liikenneturvan / autokoulujen kanssa Asia arjessa esillä "Turvallista matkaa" Teemailta yhdessä liikennöitsijöiden kanssa	Syksyllä ja keväällä	Nuorisotoimi ja Liikenneturva (www.liikenneturva.fi)	
Varhaisnuorten ja nuorten vanhemmat (isät)	- tiedottaminen alaikäisenä mopoilun seurauksista ja - mopojen kunnon ja laillisuuden parantaminen - yleisen liikennekulttuurin parantaminen	Yhteydenpito koteihin	Jatkuva	Nuorisotoimi ja poliisi	

Liikuntatoimen liikenneturvallisuuustyön toimintasuunnitelma

Kohderyhmä	Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuutaho/ vastuuhenkilö	Seuranta
Seurojen avainhenkilöt	Tiedostavat roolinsa esimerkkeinä ja vaikuttajina (turvavyö, kypärä, heijastin)	Liikenneturvallisuuksasia esillä seuralavereissa Yhteistyö Liikenneturvan kanssa www.liikenneturva.fi Liikenneturvan "Turvallisesti harrastuksiin" -aineiston hyödyntäminen	Kauden alussa Jatkuva	Liikuntatoimi Liikenneturva	
Liikuntapaikkojen käyttäjät	Terveellinen ja turvallinen liikkuminen edellyttää myös turvallista liikennekäyttäytymistä	Tiedotteet	Jatkuva	Nuoriso- ja liikuntasihtööri	
Liikuntapaikkoja käyttävien lasten huoltajat	Esimerkki harrastuksiin tultaessa (harrastuksiin ei tule kiirehtiä liikenneturvallisuuden kustannuksella)	Seurat ja ohjaajat muistuttavat asiasta harrastusten alkaessa ja yhteisissä tilaisuuksissa	Jatkuva	Seurat	
Omaehtoiset kevyen liikenteen väylillä liikuntaa harrastavat (rullaluistelijat, jne.)	Nähdyksi tuleminen Väylien pääkäyttäjien huomioiminen Turvalaitteiden käyttö	Tiedottaminen liikuntatoimen nettisivuilla	Kauden alussa Jatkuva	Nuoriso- ja liikuntasihtööri	

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMAT

Sosiaali- ja terveystoimen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma, 1/4

Kohderyhmä	Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuutaho/ vastuuhenkilö	Seuranta
Äitiys- ja lastenneuvolan asiakkaat	Lasten ja lapsiperheiden liikenneturvallisuustietous ja turvallinen liikennekäyttäytyminen lisääntyy	Lapsiperheen ohjaus- ja kasvatustuontta neuvolassa ohjeen mukaan käydään läpi turvallisuustuontta sovitun käyntien yhteydessä. Jaetaan tapaturmia ehkäisevää ja liikennekasvatus tukevaa materiaalia perheille mm. Liikenneturvan oppaita. Välitetään autoon MLL:n lasten turvatuimia vauvoille.	Jatkuva toiminta	Terveystuolto- vastaava lääkäri - johtava hoitaja	Tarvittaessa erikseen sovitusti
Päivähoito ja esiopetus	Päivähoitoikäiset oppivat ikäryhmäänsä vastaavat turvallisen liikkumisen tavat ja mallit. Esiopetulaiset oppivat itsenäistä liikkumista liikenneturvallisesti	Leikin yhteydessä opetetaan liikennetuntemusta. Syksyisin liikenneviikon yhteydessä ohjausta esiopetuksen iltapäivähoidossa. Esiopetulaisten iltapäivähoidon normaaliien retkien ja liikkumisen osana ohjataan oikeaa teiden ja kevyenliikenteen väylien käyttöä sekä suojateiden ylitystä	Jatkuva toiminta	Sosiaalipalvelupäällikkö / päivähoidon henkilöstö	Vuosittain toimintasuunnitelmia tehtäessä

Sosiaali- ja terveystoimen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma, 2/4

Kohderyhmä	Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuutaho/ vastuuhenkilö	Seuranta
Kouluikäiset ja alle 18 -v	<p>Noudattavat turvallisen liikkumisen periaatteita</p> <p>Kouluikäiset vammaiset voivat liikua kykyjensä mukaan turvallisesti</p>	<p>Kouluterveydenhoitaja seuraa ja tukee oppilaiden kasvua ja kehitystä.</p> <p>Kouluuntulotarkastuksessa, jossa vanhemmat ovat mukana, puhutaan oppilaan turvallisesta koulumatkasta. Tarvittaessa terveydenhoitaja ohjaa oppilasta turvallisessa liikkumisessa.</p> <p>Esim. mopo- ja moottoripyöräilijät henkilötutkinnan yhteydessä sosiaalityöntekijä motivoi nuorta liikkumaan liikennesääntöjen mukaan ja muistuttaa että alkoholin ja/tai huumeiden käyttö on liikenteessä kielletty</p>	<p>Jatkuva toiminta</p> <p>Polisilta tulleiden ilmoitusten mukaan</p>	Kouluterveydenhuolto / sosiaalitoimi	Vuosittain toimintasuunnitelmia tehtäessä
Aikuisväestö	<p>Aikuisväestö arvostaa liikenneturvallisuutta, vähentää riskikäyttämistä liikenteessä ja liikkuu turvallisesti sekä toimii mallina lapsille</p> <p>Erityisesti vähentää rattijuopumusriskiään ja alkoholin käyttöä yleensä julkisilla paikoilla liikkuesssa</p>	<p>Päihdestrategian toimeenpano-ohjelman mukaan eri ammattiryhmien vastaanotoilla tehdään Mini-interventio ja päihteiden puheeksi ottaminen.</p> <p>Kutsuntaikäisten tarkastuksissa lääkäri ja terveydenhoitaja puhuvat päihteiden käytön vähentämisestä / lopettamisesta.</p>	Toteutus ohjelmien mukaan	Terveystoimenhuolto -vastaava lääkäri - johtava hoitaja	Vuosittain toimintasuunnitelmia tehtäessä

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMAT

Sosiaali- ja terveystoimen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma, 3/4

Kohderyhmä	Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuutaho/ vastuuhenkilö	Seuranta
Aikuisväestö	<p>Onnettomuuksissa mukana olleiden kanssa käydään läpi mitä tapahtui, miten onnettomuuden olisi voinut estää/ehkäistä, miten aikoo muuttaa jatkossa liikennekäyttäytymistään.</p> <p>Kunnan työntekijöiden työmatkatapaturmien seuranta ja niistä tiedottaminen. Onnettomuuksista oppiminen</p>				
Vanhukset ja vammaiset (jatkuu seuraavalla sivulla)	<p>Liikkuminen turvallisesti toimintakyynsä mukaan</p> <p>Esteettömyys julkisiin tiloihin</p>	<p>Päihdestrategian toimeenpano-ohjelman mukaan eri ammattiryhmien vastaanotolla tehdään Mini-interventio ja otetaan päihteiden käyttö puheeksi. Päihteiden ja lääkkeiden käytön vaikutukset liikenteessä selvitetään asiakkaille.</p> <p>Kotihoidossa on kuntouttavan työotteen malli, jota toteutetaan kaikissa arjen toimissa. Lihaskunto ja tasapainoryhmät edistävät liikkumista ulkona turvallisesti. Fyysisen ja psyykkisen kunnon ylläpitämiseen kannustaminen.</p> <p>Ikäkuljettajien terveydentilan seuraaminen</p> <p>Apuvälineiden käytön ohjaus (liukuesteiden käyttö, kävelysauvat jne.) ja pihojen hiekoituksen ja kunnostuksen esille otto ao. henkilön kanssa ja tiedon välittäminen tarvittavalle taholle.</p>	Jatkuva toiminta	<p>Terveydenhuolto / kotihoito / sosiaalitoimi</p>	<p>Vuosittain toimintasuunnitelmia tehtäessä</p>

Sosiaali- ja terveystoimen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma, 4/4

Kohderyhmä	Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuutaho/ vastuuhenkilö	Seuranta
Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö	<p>Liikenneturvallisuustiedon lisääminen ja asennekasvatus</p> <p>Turvavälineiden/laitteiden käytön opastaminen asiakkaille</p> <p>Oman liikenneturvallisuuskäyttäytymisen lisääminen ja riskikäyttäytymisen vähentäminen työ- ja vapaa-ajan liikenteessä</p>	<p>Liikenneturvallisuuskoulutus Kouluttajana Liikenneturva</p> <p>Välineiden ja laitteiden esittelyt</p> <p>Toimenpiteet yhteistyössä Liikenneturvan kanssa</p>	Talvi 2008–2009	<p>Sosiaali- ja terveysjohtaja / Kymijoen työterveys ry</p> <p>Jokainen työntekijä itse www.liikenneturva.fi</p>	Itse arviointi joka kolmas vuosi

